

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Produkt- og designudvikling

Udskrevet 27. april 2026

Kandidat - Produkt- og designudvikling - Aarhus Universitet

Institutionsnavn: Aarhus Universitet

Indsendt: 01/10-2015 08:54

Ansøgningsrunde: 2015-3

Status på ansøgning: Afslag

[Afgørelsesbilag](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Ny uddannelse

Udbudssted

Birk Centerpark i Herning, tilknyttet IKK, AU, Campus Aarhus.

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Nej

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Kandidat

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi

Produkt- og designudvikling

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry

Product- and Design Development

Den uddannedes titel på dansk

Cand. mag. i produkt- og designudvikling

Den uddannedes titel på engelsk

Master of Arts (MA) in Product- and Design Development

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Humaniora

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Bachelorer fra Digital design - it, æstetik og interaktion, Aarhus Universitet har direkte adgang til til kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling.

Adgang forudsætter bestået bacheloreksamen, herunder professionsbachelor med design- og produktudvikling som centrale fag og med adgangskrav om engelsk på minimum B-niveau, da uddannelsen udbydes på engelsk. Ud over den formelle adgangsgivende eksamen skal ansøger indsende en motiveret ansøgning og indkaldes herefter til samtale på baggrund af denne. Ved samtalen præsenteres portfolio og/eller afsluttende bachelorprojektprojekt. Fælles for de adgangsgivende uddannelser er at de indeholder uddannelseselementer der genererer en grundlæggende viden om og tilknytning til mode - og livsstilsbranchen. Ansøger skal besidde basis viden om produktudviklingsprocesser samt kreative og/eller tekniske færdigheder inden for dele af en produktudviklingsproces. (Se links til de enkelte uddannelser er vedhæftet bilag 1 i bilagssamlingen).

Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?

Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?**Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?**

Engelsk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej

ECTS-omfang

120

Beskrivelse af uddannelsen

Mode- og livsstilsbranchens traditionelle værdikæder, produktionsformer, distributionskanaler og forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis.

Formålet med kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling er på et æstetisk, teknisk og videnskabeligt grundlag at give den studerende faglig viden, metodiske færdigheder og professionelle kompetencer på højeste niveau i produktudviklingsdiscipliner med henblik på beskæftigelse indenfor mode- og livsstilsbranchen. Uddannelsen imødekommer branchens efterspørgsel på højt kvalificerede medarbejdere med en dybdegående og specialfaglig viden.

Den engelsksprogede kandidatuddannelse i produkt- og designudvikling kvalificerer gennem analytisk-metodisk, teoretisk, historisk og praktisk tilgang kandidaten til at kunne lede og udføre innovative produktudviklingsopgaver inden for mode- og livsstilsbranchen. Kandidatuddannelsen er kendetegnet ved at bevæge sig i krydsfeltet mellem aktuel forskningsbaseret teoretisk og teknisk undervisning og innovative produktudviklinger gennem formgivningsprocesser, der baseres på laboratorietests og prototyping.

Uddannelsen lægger vægt på at udvikle de tekniske og kreative færdigheder, der gør kandidaten i stand til at analysere samspillet mellem formgivning, bruger, teknologi, branche og kultur. Kandidaten opnår indsigt i en eller flere teknisk-sociologiske kontekster og opnår kompetencer til at udvikle koncepter og gennemføre og lede innovationsprocesser rettet mod mode- og livsstilsbranchen.

Kandidatuddannelsen indeholder derfor både teknisk-videnskabelige, samfundsvidenskabelige og humanistiske discipliner og er kendetegnet af en faglighed, der kombinerer:

- Sociale, tekniske/teknologiske og æstetiske aspekter inden for produktudvikling.
- Forståelse for og ledelse af produktudvikling og systemer i deres sociale, tekniske og æstetiske kontekster.
- En reflekterende praksis med æstetisk og teknisk-naturvidenskabelig viden, der kvalificerer kandidaten til at kunne udføre såvel som lede tværfaglige produktudviklingsprocesser.
- En tværfaglig viden med individuel specialisering.

Viden

En kandidat i produkt- og designudvikling har:

- globalt udsyn og viden om trends opståen og indflydelse på mode- og livsstilsbranchen samt evnen til at formidle viden internt og eksternt
- tværfaglig og reflekterende viden om sammenhæng mellem teori og praksis (teknologi, produktudvikling og økonomi)
- forskningsbaseret viden på højeste internationale niveau om æstetiske, sociologiske og tekniske aspekter af produktudvikling

- forståelse for særkulturelle og tværkulturelle udfordringer som konkurrenceparametre
- forståelse for specialiseringens betydning i produktudvikling – en viden, erhvervet gennem praksis og anvendt forskning inden for den studerendes individuelle profilering af uddannelsen

Færdigheder

En kandidat i produkt- og designudvikling kan:

- udforme trendscenarier og tilhørende strategier samt formidle disse til alle niveauer i virksomhedens værdikæde
- selvstændigt vurdere, selektere og anvende relevante metoder, teknologier og materialer i en produktudviklingsproces ud fra en industriel kontekst
- formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere
- identificere og analysere produkters betydning i relation til definerede målgrupper og kontekster herunder afkodning af karakteristika for design og formgivning
- konceptualisere, udvikle og afprøve konkrete mode- og livsstilsprodukter på et teoretisk reflekteret grundlag i en industriel kontekst
- ud fra anvendt praksis og på et videnskabeligt grundlag researche, gennemføre og vurdere specialiseringens kreative og tekniske praksis
- analysere og anvende videnskabelige metoder ud fra reflekterende praksis

Kompetencer

En kandidat i produkt- og designudvikling kan:

- selvstændigt iværksætte, lede og gennemføre produktudviklingsprojekter og anvende resultaterne af disse i en faglig relateret beslutningsproces
- arbejde struktureret, undersøgende og analytisk med produktudvikling inden for en deadline og ud fra en virksomheds strategi

- arbejde professionelt og med faglig ekspertise bidrage med produkt- og produktudviklings- kompetencer i tværfaglige sammenhænge
- bidrage til brancheinnovation baseret på research og afsætningspotentialer såvel nationalt som internationalt
- identificere trends
- vurdere anvendeligheden og hensigtsmæssigheden af teoretiske, eksperimentelle og praktiske metoder til analyse og løsning af faglige spørgsmål og problemstillinger.
- udvikle og implementere systemer og værktøjer til produktudviklingsprocesser
- kommunikere med og formidle til internationale interessenter

Jobfunktioner

Et stigende antal undersøgelser har de senere år beskæftiget sig med tendenser og vækstpotentialer. Ifølge Thomas Klausen, adm. direktør i Dansk Mode & Textil (DM&T), er mode- og livsstilsbranchen en branche i vækst og forandring. Der er tale om et vækstområde med en positiv samfundsmæssig økonomisk effekt og samfundsmæssig betydning i det mode- og livsstilsbranchen er et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

En forudsætning for fastholdelse af denne position og fortsatte positive udvikling er adgangen til højt specialiseret arbejdskraft, der kan agere innovativt på det internationale marked. De traditionelle værdikæder, produktionsformer, distributionskanaler og forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis.

Uddannelsen i produkt- og designudvikling har til formål - i tråd med anbefalingerne fra regeringens vækstteam - at imødekomme behovet for internationalisering og et generelt kompetenceløft af de kreative uddannelser, samt en højere grad af fokusering på de områder, hvor Danmark har særlige styrkepositioner.

Uddannelsens faglige indhold ruste kandidaten til at varetage jobfunktioner, hvor de initierer, faciliterer og realiserer processer med fokus på krydsfeltet mellem æstetik, teknologi, bruger og virksomhedskarakteristika. Kandidaten opnår en dybdegående specialeviden inden for brancherelevant research, produktudvikling- og produktfremstillingsfaser samt kvalifikationer i at anvende denne viden tværfagligt, hvilket kvalificerer kandidaten til at kunne lede innovations og produktudviklingsprocesser inden for mode og livstil.

Kandidaten vil eksempelvis kunne ansættes i nedenstående jobprofiler:

- . Produktudvikler
- . Produkt manager
- . Produkt & Design chef
- . Design Manager
- . Konsulent
- . Ansvarlig for kvalitetsstyring
- . CSR ansvarlig
- . Projektledelse
- . Produkt & produktionsansvarlig
- . Konstruktionschef
- . Pattern Design
- . Menswear technician
- . Womenswear technician
- . Sportswear technician

- . Knitwear technician
- . Tekstil design
- . Research & trend forecaster
- . Pattern Consultant
- . Material
- . Research and Product development

Baggrunden for udviklingen af uddannelsen er et udtalt behov fra branchen, som er blevet tydeligt gennem analyser foretaget af TEKO / VIA Design og efterfølgende løbende udviklet i forbindelse med konkret behovsafdækning.

Uddannelsens konstituerende faglige elementer

Teori og Metodologi (10 ECTS):

Den studerende udvikler en forståelse for centrale metoder og teorier og træner anvendelsen af disse i analysen af egen produktudviklingsproces.

Problembaseret idé- og konceptudvikling herunder prototyping (20 ECTS):

Grundig kortlægning og udvikling af et projekt, hvis emne den studerende vælger under vejledning og under hensyntagen til sin ønskede specialisering.

Der arbejdes individuelt og i teams, og med fokus på at oparbejde kvalifikationer i at reflektere undervejs i projektudviklingsprocessen. Problembaseret ide- og konceptudvikling i en produktudviklingsproces, rammesatte øvelser med refleksioner over egne kreative strategier og metoder. Træning i at pitche projektet og diskutere egne valg og de anvendte metoder.

Teoretisk og historisk forståelse af design, funktionalitet, formgivning og materialer (10 ECTS):

Teoretisk og historisk forståelse af design, funktionalitet, formgivning og materialer. Teoretisk forståelse af faciliteringsmetoder, management og forretningsforståelse.

Teknologi og materialeforståelse herunder smart textiles og laboratoriarbejde**(20 ECTS):**

Udvikling af materialer og materialeforståelse i relation til aftager og målgruppe, formgivning, pasform og funktionalitet. Kan foreslå og forestå management og facilitering af processer i forhold til produkt og produktudvikling. Projektet udarbejdes i henhold til den studerendes specialisering, som vedkommende selv vælger under vejledning.

Profilssemester (30 ECTS) – ikke konstituerende**Speciale (30 ECTS):**

Specialet kan indleveres i form af en specialeafhandling, et portfolio-speciale eller et produktspeciale

Jf. kassogram og udfoldede beskrivelser af uddannelsens fagelementer i bilag 2.

Begrundet forslag til taxameterindplacering

Majoriteten af modulerne i kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling, herunder modulerne "Problembaseret idé- og konceptudvikling inkl. prototyping" (20 ECTS) og "Teknologi og materialeforståelse inkl. smart textiles og laboratoriarbejde"(20 ECTS) og "Speciale" (30 ECTS) samt til dels "Profilingssemester" (30 ECTS) er funderet på udvidet brug af omkostningstunge laboratoriefaciliteter og større teknologi henholdsvis apparatur (i fx de store anlæg i Birk Centerpark, Herning) til eksperimentelle øvelser, opgaver og eksaminer og computerudstyr og software til dataanalyse. Disse moduler ønskes indplaceret på taxametertakst niveau 3, øvrige elementer til takst 1.

VIA Designs nuværende professionsbacheloruddannelser er indplaceret på taxameterniveau 3 og den kommende kandidatuddannelses krav til udstyr og teknologi skal modsvare industriens krav, hvilket vil medføre løbende investeringer i nyeste teknologi og produktionsmetoder (eks. Body scanner, kemisk lab m.m.).

Styrelsen har tidligere godkendt uddannelser med delt takstindplacering – præcedens viser at takst-grupper ansøges separat per uddannelseselement med udgangspunkt i apparatur- og laboratoriebehov og i integrerede samarbejde; laboratoriefaciliteterne i Birk Centerpark, Herning, vil således indgå i uddannelsens samlede budgettering under det kommende VIA design Forskningscenter for mode- & livsstilsbranchen.

Forslag til censorkorps

Kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling placeres under censorkorpset Æstetik og Kultur i forhold til det metodiske og akademiske niveau med supplerende af fagtekniske specialcensorer fra mode- & livsstilbranchen til censur af uddannelsens praktiske del.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.

Bilagssamling herunder figur - og linksamling.pdf

Kort redegørelse for behovet for den nye uddannelse

Resultaterne fra aftagerundersøgelserne, som består af en forundersøgelse med semistrukturerede interviews med 8 repræsentanter fra virksomheder i mode- og livsstilsbranchen, en kvalitativ interviewundersøgelse af 41 virksomheder inden for mode- og livsstilsbranchen og tilkendegivelser fra interessenter inden for branchen, herunder også brancheorganisationer.

Notatet sammenfatter hvorvidt den udviklede kompetenceprofil matcher aftagernes behov og krav, herunder hvordan kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling kan understøtte de nuværende og fremtidige behov inden for branchen.

I notatet er der indsat svarfordelinger fra spørgeskemaundersøgelsen samt citater fra tidligere TEKO analyser, aftagerundersøgelse 1 og tilkendegivelser. Det er med til at illustrere signifikante synspunkter blandt aftagerne.

Kort om den metodiske fremgangsmåde

Den metodiske fremgangsmåde fremgår af de enkelte afsnit i notatet. Der er udviklet positionerings kort, der illustrere virksomhedernes placering og validerer diversiteten blandt virksomhederne i aftager undersøgelsen, disse er placeret som bilag under de respektive afsnit.

Aftagerne repræsenterer mode- og livsstilsbranchen, herunder mode, tekstil, møbel og interiør. Disse aftagere tegner sig for en betydelig del af beskæftigelsen inden for uddannelsens område, og er derfor også vigtige i forhold til at aftage praktikanter og dimittender fra uddannelsen.

Indledning:

Et stigende antal undersøgelser, rapporter og kortlægninger har de senere år beskæftiget sig med tendenser og vækstpoterentialer inden for mode- og livsstilsbranchen som en del af de kreative erhverv og som vækstdriver for de øvrige erhverv og resultaterne heraf peger på et behov for et kompetenceløft. (se link 1-3 i linksamlingen)

Således hedder det fx i anbefalingerne fra FORA-rapporten (2011), at: *"der er brug for et løft af de kreative uddannelser. Det anbefales, at København tager initiativ til et samarbejde mellem de kreative industrier, uddannelsesinstitutionerne og regeringen om at styrke uddannelserne og udbygge samarbejdet mellem uddannelse og erhverv. Adgang til talenter er helt afgørende for virksomheder, der vil deltage i den globale konkurrence på innovation (p.9).* (se link 4 i linksamlingen)

Ligeledes har Region Midtjylland i samarbejde med Aarhus Kommune foretaget en omfattende kortlægning og analyse af de kreative erhverv (NyX august 2010). Heraf fremgår det bl.a. at de kreative erhverv de senere år er vokset 2-3 gange mere end andre lokale erhverv, samt at der er tale om et erhvervsfelt, der har *såvel erhvervspolitisk styrke som betydning for regional udvikling*. De kreative brancher genererer en højere umiddelbar værditilvækst pr. fuldtidsansat end gennemsnitligt for alle brancher i regionen, og de skaber job og værditilvækst, der både omfatter dem selv og de øvrige erhverv.

Af samme grund har Region Midtjylland valgt at satse på de kreative erhverv – som creative district – og gennem kreative partnerskaber skal potentialet i de kommende år udfoldes, bl.a. ved at koble de kreative erhverv sammen med hinanden eller sammen med traditionelle erhvervsvirksomheder, uddannelsesinstitutioner, kulturliv, kommuner og region – se link 5 i linksamlingen og bilag 3.

Notat fra modeugen 2015 – bilag 4.

Siden 2007 har VIA Design (TEKO indtil efterår 2014) hver andet år gennemført en "TEKO analyse", der tager "puls" på branchens behov, forventninger og udfordringer.

Baggrunden for analysen er, at sikre at uddannelsernes niveau og relevans modsvarer branchens behov. Analyserne er gennemført som kvalitative interview med toneangivende virksomheder inden for mode- og livsstilsbranchen. Resultaterne af analyserne indikerer blandt andet et behov for et højere uddannelsesniveau med mulighed for specialisering samt medarbejdere med ledelseskompetencer inden for kreativ og teknisk produktudvikling på et højt specialiseret niveau. Nedenstående citater er udpluk fra TEKO analyserne fra 2007 til 2014.

"Der er ingen tvivl om, at der vil blive et stadigt stigende behov for specialiseret viden hos den enkelte medarbejder. Derfor skal den enkelte også lære at anerkende, hvad man ikke er god til" Claus Qvitzau, administrerende direktør, Montana (TEKO analysen 2007)

"Der er så mange bejlere på de enkelte markeder, at det er ekstremt vigtigt at analysere. Vi er nødt til at have et kvalificeret bud på, hvordan vi matcher markedet" Karen Simonsen, direktør, Munthe+Simonsen (TEKO analysen 2007)

"Der kommer til at mangle tekniske og faglige kompetencer herhjemme, og man kan blive betænkelig ved, at mange kompetencer, der kræver specialviden, forsvinder..." Jesper Klausen, Direktør for indkøb og produktion, Spectre (TEKO analysen 2009)

"Vi ansætter personale med høj teknisk viden. Det er vigtigt, at medarbejdernes tekniske niveau er meget højt, da det er det, vi markedsfører os på". Kurt Sommer, Direktør, ELKA Rainwear A/S (TEKO analysen 2009)

"Fremover bliver der brug for "design management" i bred forstand. Det bliver vigtigt at kunne snakke med designerne og samtidig have kommerciel forståelse". Lars Østergaard Olsen, Managing Director, Lightyears A/S (TEKO analysen 2009)

"Vi samarbejder med viden institutioner og er meget opmærksomme på, at innovation opstår på tværs. Nye produkter er en proces – det er følgen af en kreativitetstankegang... og skubber hele tiden til boksen for, hvad der er muligt" Svend Aage Færch Nielsen, adm. direktør, Egetæpper A/S (TEKO analysen 2012)

"Innovation skal i højere grad være konkret og procesorienteret. Det er dem i branchen, der gennemfører nye idéer og innovation, som udmærker sig. Det er ikke nok at sige, at man er kreativ. Mange løber i samme retning – men at gennemføre noget specielt, der virker, gør en forskel. Det handler om, at der kommer et output, som skaber forøget værdi". Finn Poulsen, CEO & Partner, Bestseller Retail Europe (TEKO analysen 2012)

"Designprocessen er kun en meget lille del af det store arbejde med at producere en kollektion. Jeg kunne rigtig godt tænke mig en designassistent med mere teknisk formåen, fordi det er et stort arbejde og kræver særlige kompetencer at organisere og systematisere en produktion". Barbara I Gongini, Creative Director Barbara I Gongini (TEKO analysen 2014)

"Den nye medarbejdertype er svær at finde i Danmark. Vi leder efter mennesker, der bruger deres venstre og højre hjernehalvdel lige stærkt. Man kunne kalde dem design strategists eller design-facilitatorer, men de bliver ikke uddannet på designskolerne her i landet". David Fellah, CEO Main Markets & Co-founding Partner Designit (TEKO analysen 2014)

I 2009 blev der rettet massiv henvendelse fra branchen til TEKO (nuværende VIA Design) om manglen på materialeteknisk viden og kompetencer. I den forbindelse tog TEKO initiativ til at udvikle kompetenceprofilen som materialeingeniør og efterfølgende gennemføre en større aftageranalyse i forbindelse med akkrediteringsprocessen til den nuværende materialeingeniør uddannelse (PBA) – se link 6.

Professionsbacheloruddannelsen som materialeingeniør blev efterfølgende akkrediteret med opstart 2012. Materialeingeniøruddannelsen viser at der også på bachelorniveau efterspørger branchen yderligere specialisering, hvorfor dimittenderne herfra ligeledes er oplagte som potentielle kandidater. Aftagerundersøgelsen pegede ligeledes på behovet for en teknisk produktudvikler med evne til at kombinere kendte materialer med nye teknologier, trend og design, hvilket stemmer overens med kompetenceprofilen for kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling.

Forundersøgelse - aftagerundersøgelse 1:

2012-2013

VIA Designs videncenter oplever et stigende antal henvendelser fra branchen om behov for konsulent bistand med specialeviden inden for produkt- og designudvikling, herunder regionsudbud m.m.

DM&T henvender sig på vegne af branchen, der efterspørger en højere grad af faglig og teknisk specialisering.

På baggrund af ovenstående gennemførtes en forundersøgelse i 2012-13. Undersøgelsen havde til formål at validere om der var et behov for en kommende kandidatuddannelse produkt- og designudvikling. Forundersøgelsen blev gennemført som en række semistrukturerede interviews med ledelsen fra 8 toneangivende virksomheder inden for mode- og livsstilsbranchen samt med brancheorganisationen DM&T.

Svarene er præget af, at der dels blev spurgt ind til behovet for en kandidatuddannelse og dels til behovet for en master i form af efteruddannelse

De 8 virksomheder repræsenterer et bredt udsnit af den danske modebranche (jvf. figur 1 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen) og tegner sig for en betydelig del af beskæftigelsen inden for uddannelsens område.

Virksomhederne blev bl.a. bedt om at beskrive om der var kompetencebehov, de havde svært ved at afdække inden for det daværende og nuværende uddannelsesudbud.

Nedenstående citater er opsummerende uddrag af virksomhedernes udtrykte behov.

“Barbara I Gongini has been searching for a more technically skilled designer who could transform creative ideas into something that works practically; the connection between product and fit is an important parameter. According to the interviewees, candidates for vacant positions often lack a basic understanding of the anatomy of the fashion business and the product. The company needs a “product nerd” who is focussed solely on product - and who would be able to work specifically with the product in relation to the production process etc.” Barbara I Gongini, Barbara I Gongini, Head of Design

“Hummel would be very interested in TEKO developing an MA programme (higher education) in cooperation with e.g. AU and RCA. The company is always looking for competent staff to carry out research and implement the results of this research enabling them to contribute to Hummel’s continued growth and competitiveness. Additionally, Hummel is on the look-out for highly skilled technical designers who have expert knowledge of sportswear (fit, functionality, treatment of textiles/surface treatment). They also want candidates who have good management competences and communicative skills; they should be able to manage processes and time and communicate with others.” Hummel International A/S; Lone Lisberg, HR Manager, Per Kragh Nielsen, Chief Product Officer (CPO)

“The interviewees believed that starting up an MA of Technical Design would be a good initiative and a natural development. More expertise in e.g. technical materials and technical processing is necessary; that is why it would be sensible to start up an MA programme. The interviewees also believed that the design schools (TEKO, Kolding etc) should differentiate more. There is a need for a programme that is more technically specialised. The company would be prepared to cooperate on the contents of an MA programme.” Won Hundred; Head of Design, Tobias Harboe. Women’s wear, Anna Bauer. Pattern Designer, Henrik Bahnsen

Forundersøgelsen viste endvidere, at der var opbakning til et øget uddannelsesniveau. (jvf. figur 2 figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen)

I foråret 2015 har majoriteten af virksomhederne fra aftagerundersøgelse 1 genbekræftet behovet for kandidatuddannelsen. Og DM&T har udtrykt deres fulde støtte til uddannelsens udformning (bilag 5)

På baggrund af disse indsigter er der i samarbejde mellem, AU, VIA Design og RCA blevet udviklet en kompetenceprofil for kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling.

Den udviklede kompetenceprofil er efterfølgende blev forelagt branchen i en kvalitativ aftagerundersøgelse, her refereret til som aftagerundersøgelse 2.

Aftagerundersøgelse 2:

(I aftagermaterialet og opsummeringer heraf var uddannelsens titel stadig en arbejdstitel – kandidatuddannelsen i kreativ- og teknisk produktudvikling til mode- og livsstilsbranchen. Titlen er besluttet fastlagt på kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling)

Aftagerundersøgelse 2 er gennemført som en kvalitativ undersøgelse i forbindelse med prækvalificeringen af kandidatuddannelsen og omfatter interviews med 41 virksomheder fra mode- og livsstilsbranchen. De 41 virksomheder fordeler sig med 33 virksomheder fra mode & tekstil branchen og 8 fra møbel & interiør branchen. Antallet af interviewede virksomheder er fastsat i relation til antallet af beskæftigede inden for henholdsvis mode, møbel- og interiør virksomheder (jvf. figur 3 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen, samt bilag 6).

De 33 virksomheder fra mode og tekstilbranchen omfatter ikke mindre end 79 selvstændige brands og beskæftiger mere end 5000 ansatte alene i Danmark. Positioneringskort – jvf. figur 4 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen – viser virksomhedernes indplacering i forhold til prisniveau og specialiseringsgrad og viser samtidig diversiteten i aftagermarkedet (brugergrupper).

De 8 virksomheder fra møbel- og interiør branchen omfatter tilsammen 12 selvstændige brands. Nedenstående positioneringskort – jvf. figur 5 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen – viser virksomhedernes indplacering i forhold til prisniveau og specialiseringsgrad.

Mode- og livsstilsbranchen er præget af mange meget små virksomheder, og enkelte meget store hvor Bestseller er den dominerende både hvad angår beskæftigelse og omsætning. Bestseller beskæftiger således omkring 3.300 ansatte alene i Danmark, på globalt plan beskæftiger Bestseller små 14.000 ansatte. jvf. figur 6 og figur 7 i Figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen.

Bestsellers omsætning på lidt over 20 mia. kr. udgør mere end en tredjedel af branchens samlede omsætning på lidt over 50 mia. kr. årligt.

Aftagerundersøgelsen:

Samtlige 41 virksomheder har haft besøg af repræsentanter fra VIA Design og er alle blevet præsenteret for den udviklede kompetenceprofil og blevet bedt om at besvare 7 spørgsmål. Kompetenceprofilen er blevet præsenteret ud fra brancherelevant retorik og terminologier og virksomhederne har altså haft mulighed for gennem dialogen med VIA Design repræsentanterne at få uddybet områder i kompetenceprofilen. Jf. Bilag 7.

I spørgerammen blev virksomhederne bedt om at tage stilling til kompetenceprofilens indhold i relation til branchen som helhed og i relation til deres egen virksomhed - jvf. figur 8 til figur 12 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen. Figur 13 – 17 i figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen viser virksomhedernes vurdering i relation til branchen **generelt**.

Aftagerundersøgelsen viste stor tilslutning til den fremlagte kompetenceprofil jvf. Figur 8 – 17.

På spørgsmålet omkring behovet for antallet af kandidater med kompetenceprofilen var det tydeligt at selv mindre virksomheder tilkendegav et stort behov fra branchen samlet set - jvf. figur 18 og figur 19 i Figursamling til aftagerundersøgelsen i bilagssamlingen

Opsummering:

Undersøgelsen viser overordnet at respondenterne har en positiv holdning til kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling. Analyseens resultater viser en signifikant tilslutning til kompetenceprofilen i det 40 ud af 41 (97%) adspurgte virksomheder tilkendegav at ville ansætte mellem 1-14 dimittender årligt fra kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling. 77 % anslog ydermere behovet for branchen som helhed til at være mellem 30 – 120 dimittender om året, heraf vurderede 52 % behovet til 60 – 120. (jf. bilag 8)

Hovedparten af respondenterne oplever mangel på speciale viden som generelt er medvirkende til at virksomhederne kan differentiere i produktudvikling og dermed opnå øget konkurrence evne.

Derudover er respondenterne enige (77% i høj grad og 23% i nogen grad) om behovet for højtuddannede medarbejdere, der evner at lede komplekse udviklingsprocesser og har forståelse for markedstrends, kompetencebehov, der påpeges i en nylig analyse af internationale designskolers fokus på forretningsforståelse foretaget af BOF; Business of Fashion (se link 7 i linksamlingen)

På baggrund af ovenstående data mener vi at kunne validere, at der er et reelt behov for kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling samt positive tilkendegivelser fra branchen af beskæftigelsesmulighederne, i det branchens samlede estimat overstiger de 30 årlige dimittender uddannelsen søger akkreditering til.

Underbygget skøn over det samlede behov for dimittender

Se ovenfor og bilag 8.

Hvilke aftagere/aftagerorganisationer har været inddraget i behovsundersøgelsen?

Se ovenfor og bilag 6.

Hvordan er det sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov?

Se ovenfor og bilag 9.

Sammenhæng med eksisterende uddannelser

Pt. kan PBA studerende inden for konstruktion og teknisk produktudvikling pattern design VIA-design (se uddannelserne i bilag 1) og KEA (se uddannelserne i bilag 1) ikke tilbydes top-up i Danmark, idet der ikke findes kandidatudbud, der tilgodeser den tekniske og teknologiske vinkel af produktudvikling. Derfor må de studerende søge til udlandet, hvor der dels er et begrænset udbud samt høje fees. De nuværende internationale udbydere som Manchester Metropolitan University, UK og Cornell University, USA er primært rettet mod designgrundforskning, hvor denne kandidatuddannelse er rettet mod praksisforskning målrettet industrien.

Der findes på nuværende tidspunkt ikke i det danske uddannelsesbillede en uddannelse med tilsvarende teknisk/teknologisk og æstetisk produktfokus. De tættest beslægtede uddannelser er som nævnt internationale; disse uddannelser har en stærk teknisk profil, men ikke i kombination med æstetisk kontekst.

For de mere æstetisk orienterede PBA-specialiseringer er der top up muligheder både i indland og udland, dog ikke med ligevægt mellem teknik og æstetik.

Fjernt beslægtede uddannelser på Aarhus Universitet (se links 8-10 i linksamlingen):

Kandidatuddannelsen i digital design, Arts, Aarhus Universitet: Uddannelsen fokuserer på digitale artefakter og designprocesser, og design forstås således ikke som mode og livsstil. Derudover er den ikke orienteret mod praksisforskning, der er målrettet mode- og livsstilsindustrien.

Kandidatuddannelsen i teknologibaseret forretningsudvikling, BSS, Herning, Aarhus Universitet: En civilingeniøruddannelse der fokuserer på ledelse og innovation i ingeniørbranchen. Der er intet fokus på mode- og livsstilsbranchen, og studiet oparbejder ikke færdigheder i mode- og livsstilsindustriens praksisser.

Kandidatuddannelsen i IT-produktudvikling, ST, Aarhus Universitet: Uddannelsen udbydes i samarbejde med Arkitektskolen Aarhus, linjen i industrielt design, og fokuserer på oparbejdelse af færdigheder inden for kombinationen af industrielt design og it, dvs. at kunne designe og prototype artefakter der anvender avancerede digitale teknologier. I lighed med kandidatuddannelsen i digital design er det en it-uddannelse og den retter sig ikke mod mode- og livsstilsindustrien.

Fjernt beslægtede uddannelser i Danmark (se link 11-16 i linksamlingen):

Kandidatuddannelse i design, specialiseringen i henholdsvis mode, tekstil og industrielt design, Designskolen Kolding og Danmarks Designskole: her er kunstnerisk og videnskabeligt udviklingsarbejde i fokus, hvor dette uddannelsesforslag har fokus på teknisk kompetence med industriel relevans.

Kandidatuddannelse i design, specialiseringen i designledelse, Designskolen Kolding og Syddansk Universitet, Kolding: dette er en teoretisk baseret uddannelse, hvor der ikke er krav til reflekterende teknisk-naturvidenskabelige kompetencer

Kandidatuddannelse i Produktudvikling og innovation, Syddansk Universitet: en civilingeniøruddannelse, der sigter mod produktudvikling i civilingeniørbranchen. Der er intet fokus på mode- og livsstilsbranchen, og studiet oparbejder ikke færdigheder i mode- og livsstilsindustriens praksisser.

Kandidatuddannelsen i Techno-Antropologi, Aalborg Universitet: den tværfaglige uddannelse rettet sig mod teknologisk innovation og teknologi-virksomheder, uddannelsen inddrager antropologiske metoder og teorier, men er uden fokus på mode- og livsstilsbranchen og uden humanistisk-æstetisk teori og metode.

Kandidatuddannelsen i Design og Innovation, DTU: Kandidaterne uddannes til designingeniører med henblik på at kunne udføre ingeniørarbejde med et designfokus. Uddannelsen er en generisk teknisk uddannelse inden for design- og innovationsprocesser, hvor flere tekniske discipliner kan kombineres under inddragelse af sociologiske og æstetiske perspektiver, uddannelsen har ikke egentlige elementer af mode- og livsstil og har et grundlæggende teknologisk fokus på design.

Se endvidere beskrivelsen af forundersøgelsen, hvor de 8 centrale virksomheder og brancheorganisationen bekræfter at der ikke findes direkte sammenlignelige uddannelser i Danmark.

Rekrutteringsgrundlag

De potentielle ansøgere forventes primært at komme fra de adgangsgivende professionsbacheloruddannelser hos hhv. VIA Design og Københavns Erhvervsakademi, samt internationale samarbejdspartnere - jf. bilag 10.

Uddannelsen har ikke konsekvenser for andre uddannelser.

Forventet optag

Forventet årligt optag på 30 studerende.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler

Ikke relevant

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Afslag

Ansøgningsrunde

2015-3

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

A3 - Afslag på godkendelse - KA i Produkt- og desingudvikling - Aarhus Universitet.pdf

Samlet godkendelsesbrev

Bilagssamling til kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling herunder figur- og linksamling

Indholdsfortegnelse

Bilag 1: Bilag til adgangskrav	Side 1
Bilag 2: Kassogram og udfoldet beskrivelse af fagelementer	Side 2
Bilag 3: Aarhus' Borgmester Jacob Bundsgaards opbakning til uddannelsen	Side 8
Bilag 4: Notat fra modeugen 2015	Side 9
Bilag 5: DM&T, opbakning til uddannelsen	Side 14
Bilag 6: Analyse af de 41 interviewede virksomheder	Side 15
Bilag 7: Survey og underskrift	Side 17
Bilag 8: Resultat af survey 10.august 2015	Side 19
Bilag 9: Eksempler på imødekommelse af brancheefterspørgsel	Side 23
Bilag 10: Interessetilkendegivelser fra bachelorstuderende og dimittender – nationale og internationale	Side 25
Figursamling til aftagerundersøgelsen	Side 26
Linksamling	Side 31

Bilag til Adgangskrav:

Fælles for de adgangsgivende bacheloruddannelser – liste nedenfor – er viden om og kompetencer i udvikling af produkter, kollektioner og koncepter til mode- og livsstilsbranchen fra forskellige vinkler teoretisk såvel som praktisk.

Bachelorerne besidder desuden en vis viden omkring den kompleksitet, der er kendetegnet ved udviklingsprocesser og kendskab til interessenterne i mode- og livsstilsbranchen. Gennem deres bacheloruddannelse har de potentielt også identificeret et specialeområde, de ønsker at udfolde.

Fra VIA Design har følgende professionsbachelor adgang til uddannelsen:
professionsbachelor i design og business med speciale i fashion design, pattern design eller furniture design samt professionsbachelor i materialeingeniør og i tekstilformidling.
<http://www.via.dk/uddannelser/design/design-og-business>

Fra Københavns Erhvervsakademi (KEA) har tilsvarende professionsbachelor adgang:
professionsbachelor i design og business med speciale i fashion management, pattern design, eller sustainable fashion design.
<http://www.kea.dk/da/uddannelser/professionsbachelor-uddannelser/>

VIA Design og KEA er underlagt samme bekendtgørelse, begge med 2-delt studieordning; en fællesdel der dækker begge institutioner samt en institutionsdel, der kan varieres i indhold

Ydermere har flg. bachelorer direkte adgang:
Bachelorer fra Arkitektskolen, Århus (AARCH),
<http://aarch.dk/info/studies/bachelor/>

Bachelorer fra design og arkitektur på Det Kongelige Danske Akademi (KADK), <https://kadk.dk/program/beklaedningsdesign>
<https://kadk.dk/program/tekstildesign>
<https://kadk.dk/program/moebeldesign>

Bachelorer i fashion og tekstil fra Kolding Design Skole (DKDS).
<https://www.designskolenkolding.dk/bachelor>

Endvidere forventes det at studienævnet, på baggrund af konkrete individuelle vurderinger, vil give adgang til uddannelsen til bachelorer med tilsvarende bacheloruddannelser fra en række internationale samarbejdspartnere.

Bilag 2

Kassogram over kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling

Overordnet set består uddannelsen konstituerende moduler som vist i studiediagram nedenfor:

FAGBESKRIVELSE

1.st Semester	Teori og Metodologi 10 ECTS	Problembaseret idé- og konceptudvikling herunder prototyping 20 ECTS
2.nd Semester	Teoretisk og historiske kontekster 10 ECTS	Teknologi og materialeforståelse herunder smart textiles og laboratoriearbejde 20 ECTS
3rd Semester	International udveksling/praktik Profileringsemester 30 ECTS	
4th Semester	Speciale 30 ECTS	

Navn	Teori og Metodologi
Engelsk navn	Theory and Methodology
Kvalifikationsbeskrivelse	Den studerende skal opnå kvalifikationer i form af viden, forståelse og færdigheder inden for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> indsamle og anvende forskningsbaseret viden på højeste internationale niveau om æstetiske, sociologiske og tekniske aspekter af produktudvikling udbygget kendskab til teorier indenfor antropometri, sociologi, værdifilosofi (materielle og immaterielle aspekter), trends, design processer, æstetik og funktionalitet samt forskellige metodiske og empiriske tilgange analysere og anvende videnskabelige metoder ud fra reflekterende praksis redegøre for kvalitet og validitet af empiri forståelse for hvordan analyse og udviklings metoder kan medvirke til innovation af praksis kommunikation og formidling af empiri ud fra en given kontekst.
ECTS	10 ECTS
Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningsprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	Undervisningen består af forelæsninger (teori, metode og empiriske undersøgelser). Specialehold og vejledning (teori) indenfor specialisering og øvelser (metode og empiriske undersøgelser). Til forelæsningerne forventes den studerende at forberede sig gennem litteratur studier. På specialeholdene behandles forskellige teoretiske modeller og begreber gennem forskellige læringsaktiviteter. Herudover vil der blive introduceret til grundlæggende research teknikker. Under øvelse indgår konkret empirisk metodisk arbejde (undersøgelser og eksperimenter) og vejledning af disse i forhold til teorierne og specialisering.
Indhold (Kursusbeskrivelse)	Den studerende udvikler en forståelse for centrale metoder og teorier og træner anvendelsen af disse i analysen af egen produktudviklingsproces. Modulet teori og metode udforsker teorier om antropometri, sociologi, værdifilosofi (materielle og immaterielle aspekter), trends, design processer, æstetik og funktionalitet. Samlet set de teorier, det skal til for at kunne lave produkter til en given kontekst samt forskellige metodiske og empiriske måder at studere disse på. Der introduceres til en bred vifte af teoretiske og metodiske retninger og traditioner bl.a. sociale, teknisk/teknologiske og æstetiske aspekter. Formålet er at introducere til grundlæggende teorier og empirisk forskning indenfor kreativ og teknisk produktudvikling som den aftegner sig internationalt i forskning og udmøntes i praksis.
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	Ved afslutning af modulet kan den studerende samlet set vurdere, redegøre for og anvende teori og metode i relation til teknisk og kreativ produktudvikling og anvende disse analyserende i forhold til centrale begreber og problemstillinger i produktudvikling og individuel specialisering. Den studerende kan forholde sig analytiskselvkorrigerende til metode og empiri. <ul style="list-style-type: none"> vurdere, redegøre for og anvende udvalgte teorier, begreber og empiriske undersøgelser, der er særlig relevante til at belyse en given problemstilling analysere de anvendte teoriers og metoders muligheder og begrænsninger

Navn	Problembaseret idé- og konceptudvikling herunder prototyper
Engelsk navn	Problem based Idea – and Concept Development including prototyping
Kvalifikationsbeskrivelse	Den studerende skal opnå kvalifikationer i form af viden, forståelse og færdigheder inden for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> skabe innovative løsninger til mode- og livsstilsbranchen tilrettelægge, gennemføre og reflektere over specialiseringens kreative og tekniske praksis konceptualisere, udvikle og afprøve konkrete mode- og livsstilsartefakter på et teoretisk og specialiseringsrelevant reflekteret grundlag analysere og udvikle metoder, der kan medvirke til innovation af praksis formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere iværksætte og lede komplekse arbejdsprocesser inden for mode- og livsstilsbranchen arbejde struktureret og analytisk inden for en deadline med problemstillinger, nye begreber og nye forståelsesrammer professionelt, og med faglig myndighed, bidrage med produkt- og produktudviklings-kompetencer i tværfaglige sammenhænge
ECTS	20 ECTS
Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningsprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	Der arbejdes individuelt og i teams, og med fokus på at oparbejde kvalifikationer i at reflektere undervejs i projektudviklingsprocessen. Problembaseret idé- og konceptudvikling i en produktudviklingsproces, rammesatte øvelser med refleksioner over egne kreative strategier og metoder. Træning i at pitche projektet og diskutere egne valg og de anvendte metoder. Undervisningen består af forelæsninger (idé- og konceptudviklingsmodeller, design thinking, teori og modeller inden for produktudvikling og prototyping) og workshops samt speciale vejledning i relevante laboratorier. Til forelæsningerne forventes den studerende at forberede sig gennem litteratur studier. På specialeholdene behandles forskellige teoretiske modeller, udviklings -og fremstillingsmetoder gennem forskellige læringsaktiviteter. Under øvelse indgår konkret empirisk metodisk og produktudviklende arbejde (undersøgelser og eksperimenter, herunder prototyping) samt vejledning af disse i forhold til specialisering.
Indhold (Kursusbeskrivelse)	Grundig kortlægning og udvikling af et projekt, hvis emne den studerende vælger under vejledning og under hensyntagen til sin ønskede specialisering.

	Der arbejdes med et selvvalgt emne/problemstilling med specialiseringen som omdrejningspunkt. I projektet defineres krav til et kommende mode-livsstilskoncept med afsæt kontekst og målgruppe og arbejdet består i at identificere og innovere gældende praksis. Der fokuseres både på koncept, proces og produkt i forbindelse med udarbejdelse af alternativer og der arbejdes med både konstruerende og eksperimenterende tilgange i processen, herunder forskellige tilgange til prototyping. Der lægges i projektet specielt vægt på, at der arbejdes med en kreativ, teknisk og innovativ tilgang til koncept og produktalternativer.
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	Den studerende udvikler en forståelse for centrale metoder og teorier inden for problembaseret idé – og konceptudvikling og træner anvendelsen af disse i tilrettelæggelse og udførsel af egen koncept-og produktudviklingsproces. Ved afslutning af modulet kan den studerende samlet set vurdere, redegøre for og anvende teori og metode i relation til problembaseret idé- og konceptudvikling, herunder eksperimenterende prototyping og anvende resultater analyserende i forhold til den afgrænsede problemstilling inde for specialiseringen. Den studerende kan forholde sig analytiskselvkorrigerende til metode og praksis <ul style="list-style-type: none"> • vurdere, redegøre for og anvende udvalgte teorier, og metoder der er særlig relevante til at belyse den afgrænsede problemstilling • analysere og anvende resultaternes muligheder og begrænsninger i relation til kontekst og målgruppe

Navn	Teoretiske og historiske kontekster
Engelsk navn	Theoretical and historical contexts
Kvalifikationsbeskrivelse	Den studerende skal opnå kvalifikationer i form af viden, forståelse og færdigheder inden for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> • viden om markedsstruktur, forbruger, forretningskultur og historiske kontekster samt kunne anvende denne viden analytisk, reflekterende og innoverende • kunne analysere erhvervsmæssige, samfundsmæssige og kulturelle forhold der betinger de måder hvorpå virksomheder agere, differentiere og kommunikere • anvendelse af metodiske principper til beskrivelse af kontekst relaterede sammenhænge • formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere
ECTS	10 ECTS
Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningsprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	Undervisningen består af forelæsninger(kulturhistorie, samfundsbeskrivelse, design management,). Specialehold og vejledning(theori) indenfor specialisering samt øvelser(metode og empiriske undersøgelser). Til forelæsningsne forventes den studerende at forberede sig gennem litteratur studier. På specialeholdene behandles forskellige teoretiske modeller og begreber gennem forskellige læringsaktiviteter. Her sættes litteraturen i relation til en eller flere udvalgte kontekster. Herudover vil der blive introduceret til scenariemodeller. Under øvelse indgår konkret empirisk metodisk arbejde(undersøgelser og eksperimenter) og vejledning af disse i forhold til teorierne og specialisering.
Indhold (Kursusbeskrivelse)	Det overordnede mål og sigte er at skærpe refleksionen omkring teoretiske og historiske kontekster i relation til mode- og livsstilsbranchen og udforske den teoretiske og historiske udvikling inden for kultur, samfund og management. Gennem studiet af forskellige centrale perioder og emner opnås indgående viden om formgivnings indplacering i en historisk, kulturel og social sammenhæng for derigennem at udvikle en diskurs omkring formgivnings(kreativ og teknisk) betydning i nationale og internationale sammenhæng. Viden om markedsstruktur, forbruger og forretningskultur, historiske kontekster på udvalgte markeder og evnen til at kunne anvende denne viden analytisk, reflekterende og innoverende. Dvs. kunne analysere erhvervsmæssige, samfundsmæssige og kulturelle forhold der betinger de måder hvorpå virksomheder agere og kommunikere. Gennem nuancering og fastsættelse af værdipræferencer kan den studerende perspektivere til valide scenarier.
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	Ved afslutning af modulet kan den studerende samlet set vurdere, redegøre for og anvende teori og metode i relation til historiske, kulturelle og samfundsrelaterede kontekster og anvende disse analyserende i forhold til centrale begreber og kontekster i relation til individuel specialisering. Den studerende kan forholde sig analytiskselvkorrigerende til teori og metodens situerethed. <ul style="list-style-type: none"> • vurdere, redegøre for og anvende udvalgte teorier, begreber og empiriske undersøgelser, der er særlig relevante til at belyse en given problemstilling • analysere samfundsmæssige og kulturelle kontekster rettet mod interkulturel kommunikation • argumentere for kulturelle værdier, der kan medvirke til innovation af de måder hvorpå virksomheder agerer og kommunikerer. • placere kreativ og teknisk produktudvikling(design, funktionalitet, formgivning og materialer) i relevante betydningssammenhænge og perspektivere til andre historiske og kulturelle forståelser.

Navn	Teknologi-og materialeforståelse
Engelsk navn	Technology and material knowledge
Kvalifikationsbeskrivelse	Den studerende skal opnå kvalifikationer i form af viden, forståelse og færdigheder inden for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> • tværfaglig og forskningsbaseret viden om sammenhæng mellem teori, teknologi og produktudvikling, herunder såvel produktion af mode- og livsstilsartefakter som kommunikation og formidling heraf • selvstændigt vurdere, vælge blandt og anvende relevante teorier, teknologier og materialer i en produktudviklingsproces baseret på diagnosticering og løsning af foreliggende problemstillinger i

	<p>en industriel kontekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejde struktureret og analytisk inden for en deadline med problemstillinger, nye begreber og nye forståelsesrammer • skabe innovative løsninger til mode- og livsstilsbranchen • tilrettelægge, gennemføre og reflektere over specialiseringens kreative og tekniske praksis • analysere og udvikle metoder, der kan medvirke til innovation af praksis • formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere
ECTS	20 ECTS
Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningssprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	<p>Problemorienteret projektarbejde, hvor den studerende i samarbejde med vejleder definerer en problemstilling ud fra specialiseringen.</p> <p>Undervisningen består af forelæsninger (materialeforståelse, testmetoder, fremstillingsmetoder, bæredygtighed, lovkrav og produktionsforståelse) og workshops samt speciale vejledning i relevante laboratorier.</p> <p>Til forelæsningerne forventes den studerende at forberede sig gennem litteratur studier. I workshops behandles forskellige testmetoder, materialets opbygning og konstruktion, udviklingsmuligheder, materialedokumentation og fremstillingsmetoder gennem forskellige læringsaktiviteter. Under øvelse indgår konkret empirisk metodisk og produktudviklende arbejde (undersøgelser og eksperimenter, herunder materialefremstilling) samt vejledning af disse i forhold til specialisering.</p> <p>Gennem workshops og projekter i laboratoriet bliver den studerende i stand til at analysere og vurdere materialernes egenskaber og kvalitetsniveau samt deres anvendelses områder i relation til problemstilling og kontekst.</p>
Indhold (Kursusbeskrivelse)	<p>Formålet med modulet Teknologi- og materialeforståelse er at give viden om de materialer og processer der anvendes i såvel traditionel som moderne mode- og livsstilsproduktion. At give den studerende teoretisk viden om materialer der anvendes inden for specialiseringen som f.eks. garner og fibre såvel kemofibre som naturfibre. Den studerende får indsigt i hvilke forarbejdnings metoder der anvendes på forskellige materialer og hvilke resultater og egenskaber de tilfører det færdige produkt. Herunder produktets udseende, pris, kvalitet og produktionstid samt viden om teori og metoder til kvalitetsevaluering.</p> <p>Ud over en grundlæggende proces- og materialeviden arbejdes der også med nye materialer og anvendelse af nye fibertyper, overfladebehandlinger og elektronik kombineret med tekstil, så den studerende bliver i stand til at se mulighederne i fremtidens mode- og livsstilsbranches produktion og udvikle disse.</p> <p>Bevidsthed om betydningen af materialevalg i produktudvikling med det formål at gøre den studerende i stand til at foretage aktive og kritiske materialevalg – innovation og kontekst</p> <p>Udvikle egne/nye materialer</p>
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	<p>Den studerende udvikler en forståelse for centrale emner inden for teknologi og materialeforståelse og træner anvendelsen af disse i tværfaglige og specialetekniske sammenhænge, herunder udvikling af prototyper.</p> <p>Ved afslutning af modulet kan den studerende samlet set vurdere, redegøre for, anvende og dokumentere materialer (valg og krav), samt fremstillingsmetoder, herunder integration af eventuelle teknologier og overfladebehandlinger. Den studerende kan forholde sig analytisk til konstruktion, brugeregenskaber, komfort og funktionalitet.</p> <p>Den studerende kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdere, redegøre for og anvende materiale og fremstillingsmetoder der er relevante for produkt og kontekst • analysere og anvende resultaternes muligheder og begrænsninger i relation til kontekst og målgruppe • anvende og/eller udvikle materialer i overensstemmelse med problemstilling og kontekst • begrunde og dokumentere relevante og bæredygtige materiale løsninger

Navn	Internationalt ophold eller praktik. Profileringssemester
Engelsk navn	International exchange/internship. Profile.
Kvalifikationsbeskrivelse	<p>Den studerende skal erhverve sig dybdegående viden inden for den individuelle specialisering gennem enten studieophold på et udenlandsk universitet eller relevant praktik ophold svarende til 30 ECTS. Efter gennemførelse af modulet har den studerende opnået flg. kvalifikationer i form af viden, forståelse og færdigheder inden for følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specialiseret viden erhvervet gennem udvalgt international forskning og/eller praksis inden for den studerendes individuelle profilering af uddannelsen • viden om markedsstruktur, forbruger, forretningskultur og historiske kontekster samt kunne anvende denne viden analytisk, reflekterende og innoverende • anvendelse af metodiske principper til beskrivelse af kontekst relaterede problematikker • iværksætte og lede komplekse arbejdsprocesser inden for mode- og livsstilsbranchen • professionelt, og med faglig myndighed, bidrage med produkt- og produktudviklings-kompetencer i tværfaglige sammenhænge • formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere • kunne analysere erhvervsmæssige, samfundsmæssige og kulturelle forhold der betinger de måder hvorpå virksomheder agere, differentiere og kommunikere
ECTS	30 ECTS

Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningsprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	Modulet indeholder enten studieophold i udlandet, virksomhedspraktik (Danmark eller internationalt) eller profileringsvalgfag i relation til individuel specialisering.
Indhold (Kursusbeskrivelse)	<p>STUDIEOPHOLD I UDLANDET</p> <p>AU og VIA Design har et netværk af universiteter i udlandet, som institutionen kan udveksle studerende med i 3. semester.</p> <p>Der skal normalt ikke betale undervisningsafgift i udlandet, ligesom SU fortsat udbetales under opholdet.</p> <p>På 1. semester vil der blive afholdt orienteringsmøder for alle studerende på design- og produktudvikling, som ønsker at benytte sig af denne mulighed. Nærmere orientering herom vil fremgå af mail eller opslag.</p> <p>Desuden vil der på AU's hjemmeside forefindes oplysninger om udveksling, herunder også merit, og samarbejdsuniversiteter.</p> <p>Det skal understreges, at hensigten er, at opholdet skal være en naturlig del af den profil og det indhold, som den pågældende studerende ønsker at give sit studie.</p> <p>Opholdet skal give den studerende kvalifikationer svarende til 30 ECTS.</p> <p>PRAKTIKOPHOLD</p> <p>Praktik kan efter forudgående godkendelse indgå i design- og produktudvikling studiet som en del af profileringssemesteret på 3. semester.</p> <p>Den studerende tilknyttes en vejleder under praktikperioden.</p> <p>Det er endvidere vejleder, der forestår den mundtlige eksamination på grundlag af det indleverede materiale.</p> <p>Et praktikophold består af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • et ophold i en virksomhed • udarbejdelse af problemformulering i samarbejde mellem den studerende og virksomheden • problemformulering skal godkendes af vejleder • en rapport der fagligt og akademisk besvarer problemformuleringen og demonstrerer udbytte af praktikopholdet svarende til 30 ECTS. <p>Formål og indhold</p> <p>Formålet med et praktikophold er at opnå en dybere forståelse for et speciale, fagområde eller emne. Da et praktikophold indgår med 30 ECTS skal der opnås dybere akademiske og praktiske indsigter og ikke kun et overfladisk kendskab til området. Opholdet skal derfor være relevant for den resterende del af kandidatstudiet.</p> <p>Det skal understreges, at hensigten er, at opholdet skal være en naturlig del af den profil og det indhold, som den pågældende studerende ønsker at give sit studie. Indholdet af et praktikophold bliver således en uddybning af den pågældende kandidats speciale profilering.</p> <p>Praktikvirksomheden skal godkendes af AU/VIA Design inden praktikperioden påbegyndes.</p> <p>Før opstart på praktikperioden skal der foreligge en underskrevet praktikaftale indgået mellem den studerende, praktikvirksomheden og AU/VIA Design.</p> <p>Efter ønske fra praktikvirksomheden kan der underskrives en fortrolighedserklæring mellem den studerende, praktikvirksomheden og AU/VIA Design.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende er ansvarlig for at finde en praktikplads og for den løbende kontakt med praktikvejlederen. • Den studerende sørger for at alle parter godkender og praktikaftale • Den studerende er omfattet af praktikvirksomhedens interne regler • Den studerende skal udarbejde en problemstilling i samarbejde med eller tilknytning til en eller flere virksomheder
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	<p>Den studerende opnår specialiseret viden erhvervet gennem udvalgt international forskning og/eller praksis inden for den studerendes individuelle profilering af uddannelsen</p> <p>Ved studieophold på udenlandsk universitet skal den studerende efterfølgende kunne dokumentere at have bestået fagmoduler svarende til 30 ECTS.</p> <p>Ved praktikophold skal den studerende opnå dybere akademiske og praktiske indsigter i specialiseringen. Under praktikopholdet udarbejder den studerende en rapport der fagligt og akademisk besvarer problemformuleringen og demonstrerer udbytte af praktikopholdet svarende til 30 ECTS. Afslutningsvis skal den studerende mundtligt forsvare opgaven.</p>
Navn	Speciale projekt

Engelsk navn	Dissertation
Kvalifikationsbeskrivelse	Som en obligatorisk del af design- og produktudviklings uddannelsen skal der udarbejdes en kandidatafhandling. Formålet med kandidatafhandlingen er at give den studerende lejlighed til over et afgrænset emneområde inden for den individuelle specialisering at dokumentere opnåelse af kvalifikationerne beskrevet i uddannelsen kompetenceprofil.
ECTS	30 ECTS
Eksamenssprog	Engelsk
Undervisningssprog	Engelsk
Undervisningsform / didaktik	Individuel kandidatafhandling med vejledning.
Indhold (Kursusbeskrivelse)	Den studerende udarbejder selvstændigt problemformulering, og udvælger relevant litteratur, teori og metode, inden for den individuelle specialisering. Afhandlingen skal omhandle problemstillinger, der dækker elementer fra såvel det teoretiske som det praktiske fagområde. Arbejdet med kandidatafhandlingen afsluttes med en mundtlig prøve (forsvar) på grundlag af det udarbejdede materiale (Skriftlig afhandling og udviklede produkter). Vejledning Ved påbegyndelsen af kandidatafhandlingen tilknyttes den studerende en vejleder. Såfremt vejleder ikke kan afdække den individuelle specialisering er der mulighed for at få tilknyttet 2 vejledere. Specialet skal udover grundig kendskab til valgte emne og den relevante litteratur demonstrere den studerendes viden, teoretisk, analytisk og udførende færdigheder samt fortrolighed med fagområdets terminologi og metoder. Det er endvidere vejleder, der ved behandlingen af kandidatafhandlingen forestår den mundtlige eksamination på grundlag af det indleverede materiale.
Kvalifikation = beskrivelse af evalueringskriterier (læringsmål) ved eksamen	Afhandling skal demonstrere at den studerende samlet set kan vurdere, selekttere og redegøre for anvendt teori og metode i relation til problemformuleringen samt analysere og anvende de empiriske data i løsningen af den afgrænsede problemstilling inden for den individuelle specialisering. <ul style="list-style-type: none"> • selvstændigt vurdere, selekttere og anvende relevante teorier, teknologier og materialer i en produktudviklingsproces baseret på diagnosticering og løsning af en afgrænset problemstilling • på videnskabeligt grundlag tilrettelægge, gennemføre og reflektere over specialiseringens kreative og tekniske praksis • arbejde struktureret og analytisk inden for en deadline med afgrænset problemstilling og forholde sig analytiskselvkorrigerende til metode og empiri • formidle faglige problemstillinger på en klar og overskuelig måde, skriftligt og visuelt (2D og 3D) såvel som mundtligt, i forhold til konkrete modtagere og samarbejdspartnere • demonstrere specialiseret viden erhvervet gennem udvalgt international forskning og praksis inden for den studerendes individuelle profilering af uddannelsen

Erhverv og By
Rådhuset, Rådhuspladsen 2, 8000 Aarhus C

---

25. juni 2015
Side 1 af 1

*Kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling
(Master's degree Programme in Product Design Development for the Fashion Industry)*

Aarhus er godt på vej til at blive et mode centrum med en koncentration af op mod 350 modevirksomheder og modesatsningen HEADSTART FASHION.

Vurderingen er, at området har et potentiale for yderligere vækst, udvikling og nye arbejdspladser. Det er baggrunden for, at det er et prioriteret indsatsområde i Aarhus Kommunes Erhvervsplan 2014-17.

Der er dog behov for initiativer, der kan forstærke klyngens vækst og her er uddannelsesdelen meget væsentlig - især højt kvalificerede medarbejdere, der kan agere internationalt. Derfor ser Aarhus Kommune 'Kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling' som et væsentligt bidrag til at styrke erhvervsudviklingen i området.

Kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling imødekommer ikke alene et konkret uddannelsesbehov, men bidrager potentielt også til at styrke samspillet mellem Aarhus og Herning, hvor både VIA og Aarhus Universitet har aktiviteter.

Branchen har brug for denne uddannelse til et af Danmarks vigtigste eksporterhverv. Derfor er det glædeligt, at VIA og Aarhus Universitet er gået sammen om at imødekomme et behov for uddannelse og forskning på højt niveau.

Med venlig hilsen

Borgmester Jacob Bundsgaard

**BORGMESTERENS
AFDELING**
Erhverv og By
Aarhus Kommune

Erhverv og By
Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Notat

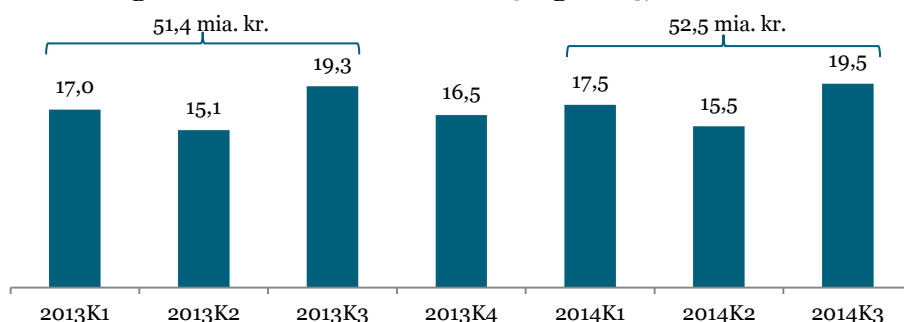
Modebranchen

Den danske modebranche er en vigtig eksportsektor og giver job til et stort antal danskere. Selvom de statistiske opgørelser for 4. kvartal 2014 endnu ikke foreligger, har 2014 indtil nu været et godt år for branchen. Foreløbigt kan følgende konstateres:

- Modebranchens omsætning i 2014 (1.-3. kvartal) er vokset med 2,1 pct. i forhold til 2013 (1.-3- kvartal)
- I 2013 omsatte modebranchen for 67,9 mia. kr. Hvis den aktuelle procentvise stigning holder året ud, vil den i 2014 lande på 69,3 mia. kr.
- Omregnet til fuldtidsbeskæftigede var der 27.000 beskæftigede i modebranchen i 2014.
- Fra 1.-3. kvartal 2013 til samme kvartaler 2014 steg eksporten fra 20,7 til 22,3 mia. kr. svarende til en stigning på ca. 8 pct.
- Den danske modeeksport er meget koncentreret omkring nærmarkederne. Under en tiendedel sælges udenfor EU og Norge

Betragter man den aktuelle udvikling var omsætningen i modebranchen i de tre første kvartaler af 2014 i alt 52,5 mia. kr. Det er 2,1 pct. højere end i samme perioden i 2013. I 2013 som helhed var omsætningen 67,9 mia. kr. Fortsætter stigningstaksten året ud, vil i 2014 det svare til en omsætning på 69,3 mia. kr.

Omsætningen i modebranchen¹ i 2013 og 2014, mia. kr. (løbende priser)

Kilde: Dansk Erhverv pba. særkørsel fra Danmarks Statistisk

¹ Modebranchen er defineret ved branchekoderne "fremstilling af arbejdsbeklædning", "fremstilling af anden yderbeklædning", "fremstilling af underbeklædning", "fremstilling af andre beklædningsartikler samt tilbehør", "fremstilling af andre strikkede og hæklede beklædningsartikler", "fremstilling af fodtøj", "engroshandel med beklædning", "engroshandel med fodtøj", "tøjforretninger", "babyudstys- og børnetøjsforretninger", "skotøjsforretninger", "lædervareforretninger"

Fuldtidsbeskæftigede

Tilsvarende tegner modebranchen sig for et betydeligt antal jobs, lige fra butiksassistenten og butiksledere i detailhandlen til designere og modeeksperter. I den forstand er branchen alsidig og giver beskæftigelse til tusinder af mennesker med meget forskellige baggrunde. Den nedenstående tabel opsummerer beskæftigelsen i forskellige dele af modebranchen (omregnet til fuldtidsbeskæftigede). Som det fremgår, er der flest ansatte i detailhandlen, der tegner sig for over halvdelen af branchens beskæftigelse.

Antal fuldtidsbeskæftigede i modebranchen, 2014 (gns., årets tre første kvartaler)

	2014
Fremstilling af anden yderbeklædning	336
Fremstilling af arbejdsbeklædning	295
Fremstilling af andre beklædningsartikler samt tilbehør	183
Fremstilling af underbeklædning	165
Fremstilling af andre strikkede og hækledede beklædningsartikler	112
Fremstilling af fodtøj	43
Fremstilling i alt	1.134
Engroshandel med beklædning	8.877
Engroshandel med fodtøj	972
Engros i alt	9.849
Tøjforretninger	12.729
Skotøjsforretninger	2.006
Babyudstys- og børnetøjsforretninger	916
Lædervareforretninger	439
Detailh. med beklædning og fodtøj	16.091
I alt	27.074

Kilde: Dansk Erhverv pba. særkørsel fra Danmarks Statistisk

Anm: Beregnet som et gennemsnit af første 3 kvartaler i 2014

Ser man på den helt aktuelle udvikling var fuldtidsbeskæftigelsen i de tre første kvartaler af 2014 som en gennemsnitsbetragtning i alt 27.074 personer. Det svarer til et fald på 0,9 pct. fra 2013 til 2014, jf. nedenstående figur. Dette er interessant nok sket sideløbende med at omsætningen som vist ovenfor er steget.

Antal fuldtidsbeskæftigede i modebranchen i 2013 og 2014

Kilde: Dansk Erhverv pba. særkørsel fra Danmarks Statistisk

Eksport

Eksporten i 2014 udviklede sig positivt i forhold til 2013, når man sammenligner de første tre kvartaler i hvert år. Eksporten er steget med 1,6 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 7,9 pct.

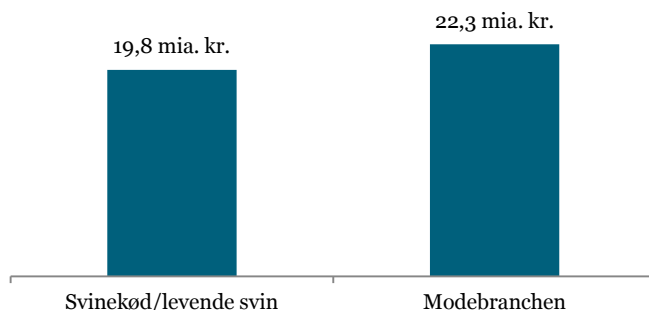
Udvikling 2013 til 2014 ud fra de første tre kvartaler i hvert år

	2013 (1-3 kv.)	2014 (1-3 kv.)	Ændring i pct.
Modebranchen	20,7 mia. kr.	22,3 mia. kr.	7,9%

Kilde: Danmarks Statistik (BEC2M)

Selvom beklædningsartikler ikke er en af de varekategorier, man typisk forbinder med danske eksportstyrkepunkter, udgør salg af beklædning og fodtøj fra modebranchen en vigtig eksportgruppe. Ser man på de første 3 kvartaler i 2014 eksporterede modebranchen for 22,3 mia. kr. For at sætte det i perspektiv kan modebranchen sammenlignes med eksporten af svinekød/levende svin som var på 19,8 mia. kr. i de første 3 kvartaler af 2014. Modebranchen udgør derfor til sammenligning en lidt større del af den samlede eksport end svinekød/levende svin, der ellers traditionelt opfattes som et af Danmarks vigtigste eksportområder.

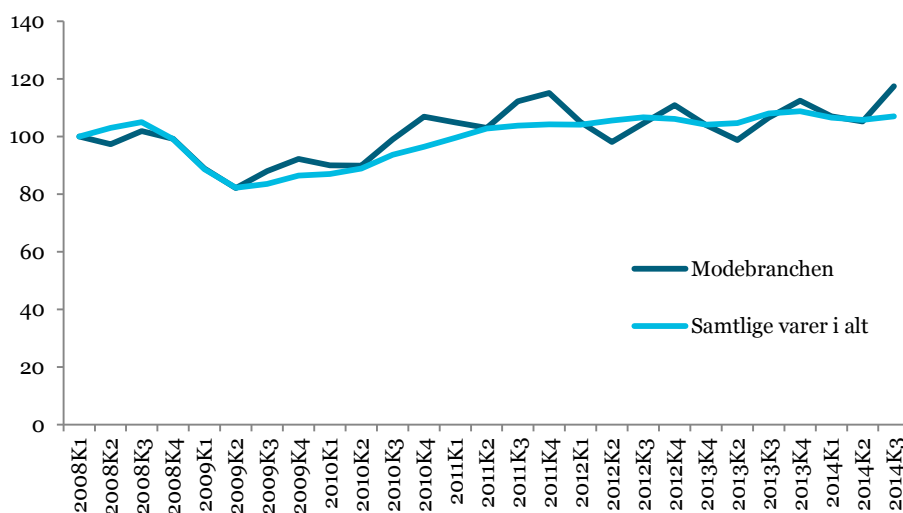
Vareeksport i de tre første kvartaler af 2014, fordelt på branche, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik (BEC2M og KONJ2M)

Den nedenstående figur viser udviklingen i eksporten i modebranchen siden 2008, sammenholdt med den samlede vareeksport. Generelt har modeeksporten i store træk fulgt den samlede vareeksportudvikling. 3. kvartal 2014 bød på en særlig stor modeeksport. I lyset af at modebranchen generelt er kendetegnet ved en vis cyklialitet med kvartalsvise udsving er der dog ikke på nuværende tidspunkt grund til at tro, at det er udtryk for en ny trendudvikling.

Udvikling i eksport, 2008-2014. Indeks 2008K1=100. Løbende priser

Kilde: Dansk Erhverv egne beregninger pba. Danmarks Statistik (BEC2M)

Anm.: Glidende to-kvartals gennemsnit

De vigtigste eksportdestinationer for danske modevarer er, i lighed med den samlede danske eksport, vores nabolande Tyskland og Sverige, samt Norge, Holland, Storbritannien og Finland.

De 5 vigtigste eksportdestinationer tegner sig tilsammen for 66,7 pct. af modeeksporten svarende til 14,9 mia. kr. i de første tre kvartaler af 2014. Det er ikke usædvanligt, set i forhold til den samlede danske eksport, at eksportsalget er koncentreret omkring Vesteuropa. Derimod er den danske modeeksport til store økonomier som USA og Kina negligeabel, og kun 11,6 pct. af modeeksporten går til ikke-EU lande.

Udvalgte eksports lande (2014K1 – 2014K3)

Modebranchen eksport	Mia. kr.	Andel af samlet mode-eksport
Tyskland	5,8	25,8%
Sverige	3,2	14,6%
Norge	2,4	11,0%
Holland	2,1	9,3%
Finland	1,4	6,1%
Storbritannien	1,1	5,1%
Frankrig (med Monaco)	0,9	4,0%
Spanien	0,8	3,6%
Belgien	0,7	3,3%
Italien	0,7	3,2%
USA	0,1	0,5%
Kina	0,0	0,1%
Resten af verden	3,0	13,6%
EU og Norge	18,4	82,3%
Andre lande	3,9	17,7%
Total	22,3	100%

Kilde: Dansk Erhverv egne beregninger pba. Danmarks Statistik (BEC2M)

Til rette vedkommende

Herning den 22. juni 2015

**Kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling
Master's Degree Programme in Product Design Development for the
Fashion Industry**

Mode- og livstilsbranchen er en branche i vækst og forandring. Et stigende antal undersøgelser, rapporter og kortlægninger har de seneste år beskæftiget sig med tendenser og vækstpoterentialer for modeindustrien som en del af de kreative erhverv og som vækstdriver for de øvrige erhverv. Konklusionen er klar – der er tale om et vækstområde med en positiv samfundsøkonomisk effekt og samfundsmæssig betydning.

Den nye kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling er yderst vigtig for mode- og livstilsbranchen. Den vil være med til at sikre, at der fortsat kan leveres de høje faglige kvalifikationer, branchen har brug for, for at skabe de bedste vækstmuligheder fremadrettet.

Vi er rigtig glade for at VIA og Aarhus Universitet samarbejder omkring udvikling af denne nye uddannelse og vil som brancheorganisation fortsat give vores fulde opbakning.

Med venlig hilsen

Thomas Klausen
Adm. direktør
tk@dmogt.dk

Direktion
www.dmogt.dk

CVR-nr.: 1469 9341
Bank: Handelsbanken
Kontonr.: 7620 - 0002083291

Thomas Klausen
Adm. direktør
tk@dmogt.dk
Tel. +45 9711 7233

Bilag 6

Branche analyse									
	Branche	¹ Antal Brands	Brands	² Antal ansatte i DK	Antal ansatte gns.	¹ Antal ansatte total	³ Netto omsætning i mio. Kr.	Hovedkontor	WEB
Anky A/S	Undertøj	2	Anky, Dilling	1-20	10	300	Uoplyst	Herning	http://www.anky.dk/
BeckSøndergaard ApS	Fashion	1	BeckSøndergaard	20-49	35	20-49	Uoplyst	København	http://www.becksøndergaard-online.dk/becksøndergaard-onlinedk.html
Bestseller A/S	Fashion	21	ADPT, JACK & JONES, JUNAROSE, JAQUELINE DE YONG, FIRST & I, LITTLE PIECES, LP BOYS, MAMALICIOUS, NAME IT, NAME IT LIMITED, NOISY MAY, OBJECT COLLECTORS ITEM, ONLY, ONLY PLAY, ONLY & SONS, PIECES, PRODUKT, SELECTED, VERO MODA, VILA CLOTHES and Y.A.S	3.300	3300	13.900	20.100	Brande	http://bestseller.dk/BESTSELLER.COM/bestseller-com_da_DK,sc.html
Brands4Kids A/S	Børnetøj	6	pippi, CeLaVi, MALA, MINYMO, ME TOO, Next Level	20-49	35		Uoplyst	Herning	http://www.brands4kids.dk/index.html
BTX Group A/S	Fashion	6	Brandtex, SIGNATUR, Ciso, Jensen, SOL Design, IMITZ	50-99	75	150	498	Brande	http://www.btx-group.com/index.php?id=2
Carite Sport A/S	Sport & Fashion	1	Carite Sport	10-19	15	10-19	Uoplyst	Herning	http://www.carite.dk/
Cero & Etage A/S	Fashion	2	C-RO, ETAGE	10-19	15	10-19	Uoplyst	Skanderborg	http://www.cero-etage.dk/
Clair Group A/S	Fashion	1		20-49	35	250	Uoplyst	Ikast	http://www.claire.dk/
Clipper A/S	Fashion	1		20-49	35			Herning	http://www.clipper.dk/clipper-da
Danfloor A/S	Tæpper	1		20-49	35			Kibæk	http://www.danfloor.dk/
Dansk Wilton A/S	Tæpper	1		50-99	75			Herning	http://www.danskwilton.dk/
DEB Collection	Sko	1						Herning	http://www.debcollection.com/
Egetæpper A/S	Tæpper	1	Ege	200-499	350	200-499	623	Herning	http://www.ege.dk/
Elton A/S	Fashion	1	Elton	10-19	15		Uoplyst	Herning	http://www.elton.dk/
Eva & Claudi Retail A/S	Fashion	1	Eva & Claudi	2-4	3		Uoplyst	Risskov	http://www.eva-claudi.com/
Gabriel Holding A/S	Tekstil & Interiør	2	Gabriel, ZENXIT	50-99	75		268	Aalborg	http://www.gabriel.dk/en/
Ganni A/S	Fashion	1	Ganni	50-99	75		Uoplyst	København	http://www.ganni.com/da/home?g=g
GardinLis ApS	Interiør	1	GardinLis	20-49	35		Uoplyst	Randers	http://gardinlis.dk/
Gustav A/S	Fashion	1	Gustav	10-19	15		Uoplyst	Bredsten	http://www.gustav-denmark.com/the-brand/
HRT Textiles A/S	Fashion	1	Privat label	10-19	15		Uoplyst	Ikast	http://www.hrt.dk/home/
Hummel International A/S	Sport & Fashion	1		100-199	150		678	Aarhus	http://www.hummel.net/
ID Identity Rexholm	Workwear & Fashion	5	T-TIME, GAME, SILENZIO, YES og NASSAU.	50-99	75		Uoplyst	Holstebro	http://www.id.dk/
JBS Undertøj A/S	Undertøj	3	JBS, CR-7, Caroline Wozniaci	50-99	75		200	Herning	http://www.jbs.dk/da/#&panel1-1
JYSK A/S	Møbel & Interiør	6	JYSK, Ide Møbler, ILVA, Bolia, By Design, Sengespecialisten	1000+	250	19.000	20.700	Aarhus	http://jysk.dk/
Kvadrat A/S	Tekstil & Interiør			100-199	150		530	Ebeltoft	http://kvadrat.dk/

LauRie A/S	Fashion	1		20-49	35			Aarhus	http://www.laurie.dk/dk/
Leon Louis ApS	Fashion	2	Leon Louis, LL72 By Leon Louis	Uoplyst	1			Uoplyst Aarhus	http://www.leonlouis.com/
Minimum	Fashion	2	Minimum, Minus, Junk de Luxe	50-99	75			Uoplyst Aarhus	http://minimum.dk/
Martin Pedersens Strømpefabrik A/S	Strømper	1	MP Strømper	10-19	15	75		Uoplyst Herning	http://mpdenmark.com/
Nümph A/S	Fashion	4	Nümph, Humör, Anerkjendt, 2xH Brothers	20-49	35			Uoplyst Kolding	http://www.numph.dk/
OneCollection A/S	Møbel & Interiør	1		20-49	35			Uoplyst Ringkøbing	http://www.onecollection.com/
Peter Jensen Ltd.	Fashion							Uoplyst London	http://peterjensen.co.uk/about/
PWT Group A/S	Fashion	6	Lindbergh, Shine Original, Bison, Morgan, Huzar og Jacks	500-999	550		852	Aalborg	http://www.pwt-group.com/
Rains ApS	Fashion	1		10-19	15			Uoplyst Aarhus	http://www.rains.dk/
Sinnerup ApS	Interiør	1		100-199	150			Uoplyst Holstebro	http://www.sinnerup.dk/
Skovhuus Strik A/S	Fashion	1		20-49	35			Uoplyst Herning	http://www.skovhuus-strik.dk/da
Stine Goya A/S	Fashion	1		5-10	8			Uoplyst København	http://www.stinegoya.com/
Thygesen & Birk Fabrics A/S	Tekstil	1		10-19	15			Uoplyst Ikast	http://www.tbfabrics.dk/
Tonsure ApS	Fashion	1		Uoplyst	1			Uoplyst København	http://tonsure.eu/
Viking Life Saving Equipment A/S	Workwear & Protective equipment	1		200-499	350	1800	1500	Esbjerg	http://www.viking-life.com/viking.nsf
Wackerhaus P/S	Fashion	1		Uoplyst	1			Uoplyst København	http://wackerhaus.dk/
I alt		93			5879	35475	45949		
Fodnoter:									
1) Kilde virksomhedernes hjemmesider									
2) Kilde Proff The business finder http://www.proff.dk/									
3) Kilde Proff The business finder eller tilgængelige årsregnskaber http://www.proff.dk/									

Ny kandidatuddannelse i kreativ og teknisk produktudvikling

Du bedes udfylde nedenstående skema. Dine svar indgår i vurderingen af det fremtidige uddannelsesbehov - et behov, der skal beskrives og defineres for at få uddannelsen akkrediteret. Spørgeskemaet bedes udfyldt med udgangspunkt i den udarbejdede kompetenceprofil.

1) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

"for at sikre en konkurrencedygtig mode- og livsstilsbranche er der brug for højtuddannede medarbejdere, der evner at læse markedstrends, lede komplekse udviklingsprocesser og udnytte moderne produktionsteknologi til at skabe innovative designløsninger"

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed					
I den danske mode- og livsstilsbranche					

2) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

"Traditionelle værdikæder, produktionsformer og distributionsformer samt forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis"

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed					
I den danske mode- og livsstilsbranche					

3) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

"Fremtidens uddannelsesbehov og tilbud skal i høj grad målrettes mode- og livsstilbranchens vilkår og udvikles i tæt samarbejde mellem branchens virksomheder og uddannelsesinstitutionerne for at sikre rette balance og relevans mellem teori og praksis"

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed					
I den danske mode- og livsstilsbranche					

4) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds.

"Fremtidens beskæftigelsesmuligheder for uddannede kandidater fra 'kreativ og teknisk produktudvikling' er gode"

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed					
I den danske mode- og livsstilsbranche					

5) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds.

"den skitserede kompetenceprofil for uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' er relevant"

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed					
I den danske mode- og livsstilsbranche					

6) Venligst angiv din vurdering af den danske mode- og livsstilsbranches behov for kandidater fra uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' (estimere et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema:

0-30	30-60	60-120	120-240	andet

7) Venligst angiv din vurdering af din virksomheds behov for kandidater fra uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' (estimere et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema:

0	1-2	3-6	7-14	andet

Navn: _____

Stilling: _____ Virksomhed: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

RESULTAT AF INTERVIEWS MED VIRKSOMHEDERNE

Antal adspurgte virksomheder i alt: 41

Foretaget i august 2015

Ny kandidatuddannelse i kreativ og teknisk

produktudvikling

Du bedes udfylde nedenstående skema. Dine svar indgår i vurderingen af det fremtidige uddannelsesbehov - et behov, der skal beskrives og defineres for at få uddannelsen akkrediteret. Spørgeskemaet bedes udfyldt med udgangspunkt i den udarbejdede kompetenceprofil.

- 1) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

”for at sikre en konkurrencedygtig mode- og livstilsbranche er der brug for højtuddannede medarbejdere, der evner at læse markedstrends, lede komplekse udviklingsprocesser og udnytte moderne produktionsteknologi til at skabe innovative designløsninger”

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed	32,5	7,5	1		
I den danske mode- og livstilsbranche	31,5	9,5			

- 2) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

“Traditionelle værdikæder, produktionsformer og distributionsformer samt forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis”

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed	31	9	1		
I den danske mode- og livsstilsbranche	33	8			

3) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds

“Fremtidens uddannelsesbehov og tilbud skal i høj grad målrettes mode- og livsstilbranchens vilkår og udvikles i tæt samarbejde mellem branchens virksomheder og uddannelsesinstitutionerne for at sikre rette balance og relevans mellem teori og praksis”

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed	35	6			
I den danske mode- og livsstilsbranche	35	5	1		

4) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds.

“Fremtidens beskæftigelsesmuligheder for uddannede kandidater fra ‘kreativ og teknisk produktudvikling’ er gode”

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed	22	16	2		1
I den danske mode- og livsstilsbranche	25	13	3		

5) Venligst angiv din holdning til nedenstående udsagn med et kryds.

”den skitserede kompetenceprofil for uddannelsen ’kreativ og teknisk produktudvikling’ er relevant”

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
I din virksomhed	28	11	1		1
I den danske mode- og livsstilsbranche	33	7			1

6) Venligst angiv din vurdering af den danske mode- og livsstilsbranches behov for kandidater fra uddannelsen ’kreativ og teknisk produktudvikling’ (estimere et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema:

0-30	30-60	60-120	120-240	andet
2	10	21	7	

7) Venligst angiv din vurdering af din virksomheds behov for kandidater fra uddannelsen ’kreativ og teknisk produktudvikling’ (estimere et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema:

0(-1)	1-2	3-6	7-14	andet
1	30	9	1	

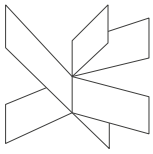

Eksempler på imødekommelse af brancheefterspørgsel:

Udviklingen af kompetenceprofilen til kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling er sket bl.a. på baggrund af nedenstående udtalelser fra virksomhederne i forundersøgelse i 2012/13

Virksomhed	Statement	Fagmodul	Læringsmål
Barbara I Gongini	"...able to work specifically with the product in relation to the production process..."	Problembaseret Idé-og konceptudvikling – 20 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	Ved afslutning af modulet kan den studerende samlet set vurdere, redegøre for og anvende teori og metode i relation til problembaseret idé- og konceptudvikling, herunder eksperimenterende prototyping og anvende resultater analyserende i forhold til den afgrænsede problemstilling inde for specialiseringen ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2
	"...transform creative ideas into something that works practically; the connection between product and fit is an important parameter..."	Teknologi og Materiale forståelse – 20 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> arbejde struktureret og analytisk inden for en deadline med problemstillinger, nye begreber og nye forståelsesrammer ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2
Hummel	"...carry out research and implement the results..."	Teori & Metodologi – 10 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> indsamle og anvende forskningsbaseret viden på højeste internationale niveau om æstetiske, sociologiske og tekniske aspekter af produktudvikling ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2

	“...highly skilled technical designers who have expert knowledge of sportswear...”	Mulighed for individuel specialisering er grundtanken i uddannelsen International ophold/praktik – 30 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> • specialiseret viden erhvervet gennem udvalgt international forskning og/eller praksis inden for den studerendes individuelle profilering af uddannelsen ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2
Won Hundred	“...More expertise in e.g. technical materials and technical processing is necessary...”	Teknologi og Materiale forståelse – 20 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> • selvstændigt vurdere, vælge blandt og anvende relevante teorier, teknologier og materialer i en produktudviklingsproces baseret på diagnosticering og løsning af foreliggende problemstillinger i en industriel kontekst • tværfaglig og forskningsbaseret viden om sammenhæng mellem teori, teknologi og produktudvikling, herunder såvel produktion af mode- og livsstilsartefakter som kommunikation og formidling heraf ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2
Bestseller	“...focus on Design Management: documentation, communication and management skills...”	Teoretiske og Historiske kontekster – 10 ECTS Teknologi og Materiale forståelse - 20 ECTS Specialeprojekt – 30 ECTS	<ul style="list-style-type: none"> • viden om markedsstruktur, forbruger, forretningskultur og historiske kontekster samt kunne anvende denne viden analytisk, reflekterende og innoverende ref. Fagbeskrivelser, se bilag 2

Resultat - Interessetilkendegivelser BA-studerende og dimittender – VIA Design

Undersøgelse foretaget i juni 2015 blandt VIA Designs nuværende danske og internationale design og pattern BA-studerende samt dimittender fra sidste BA-årgang med udgangspunkt i kompetenceprofilen.

Tilbage melding fra de internationale studerende og dimittender:

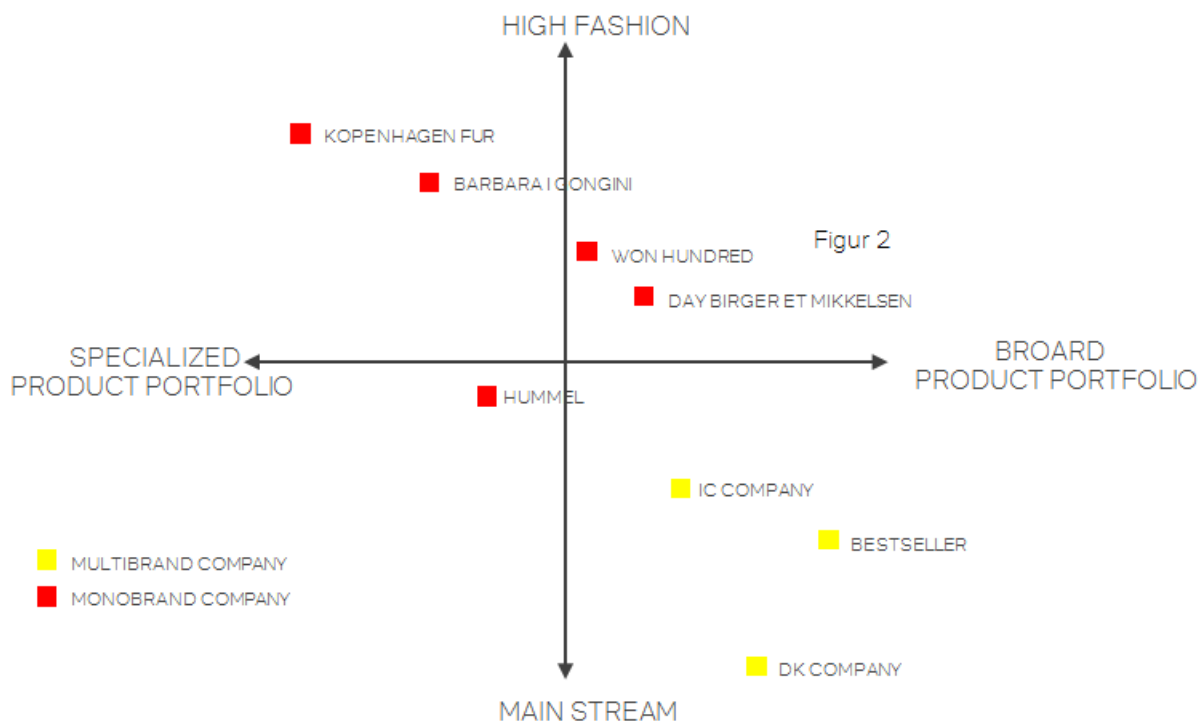
96,31% finder uddannelsen meget relevant

Svarvalg	Besvarelser
▼ I find the Master's Degree in Product Design Development for the Fashion Industry very relevant.	92,31% 24
▼ I don't find the Master's Degree in Product Design Development for the Fashion Industry relevant	7,69% 2
I alt	26

Tilbage melding fra de danske studerende og dimittender:

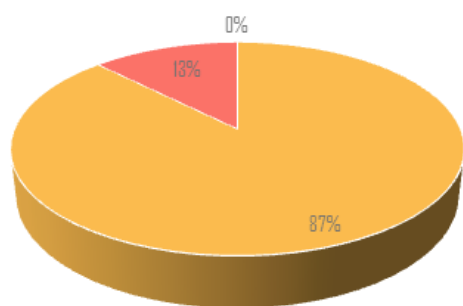
88,89% finder uddannelsen meget relevant

Svarvalg	Besvarelser
▼ Jeg finder kandidatuddannelsen i kreativ og teknisk produktudvikling relevant for mig	88,89% 32
▼ Jeg finder ikke kandidatuddannelsen i kreativ og teknisk produktudvikling relevant for mig	11,11% 4
I alt	36

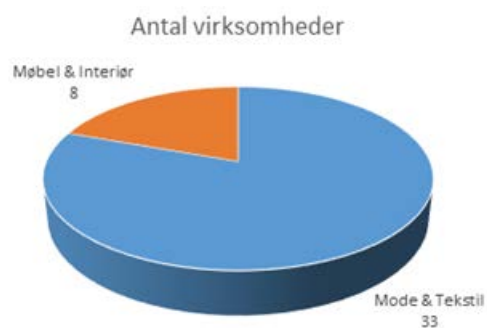
Figur 1

Generel interesse for at ansætte medarbejdere med kandidatuddannelse.

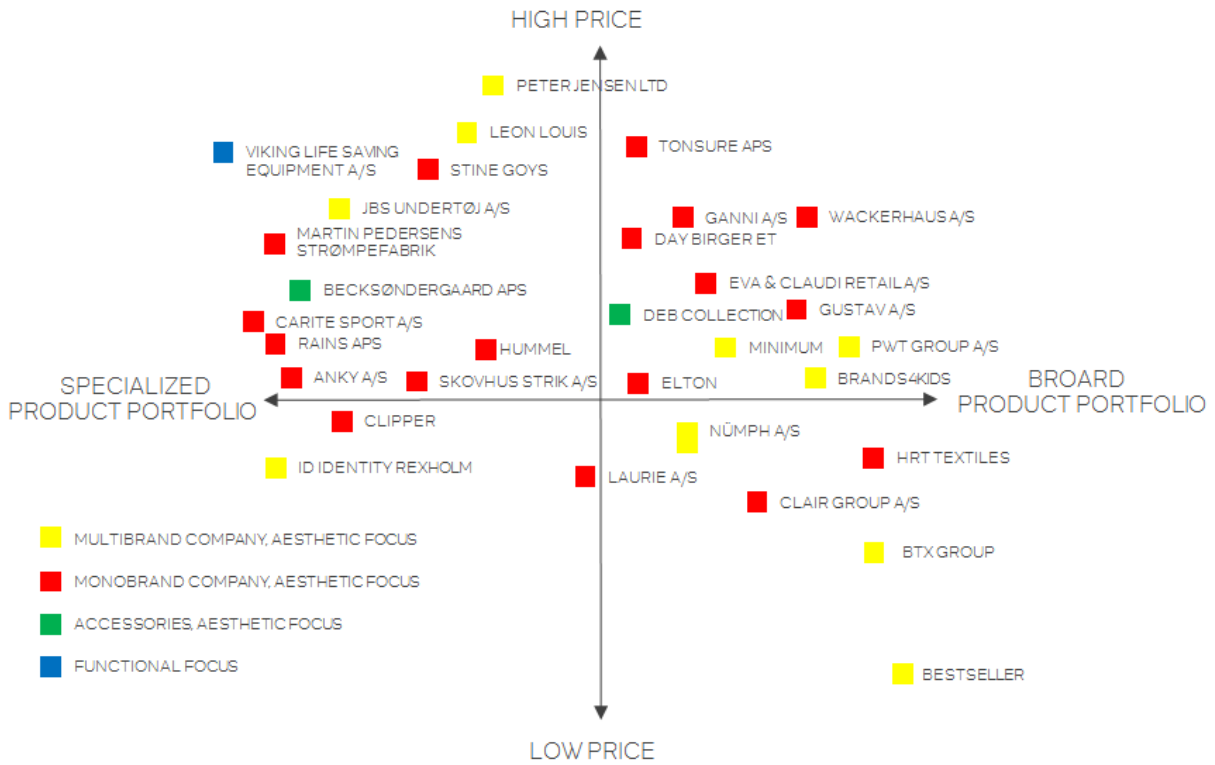
Figur 2

JA NEJ MÅSKE

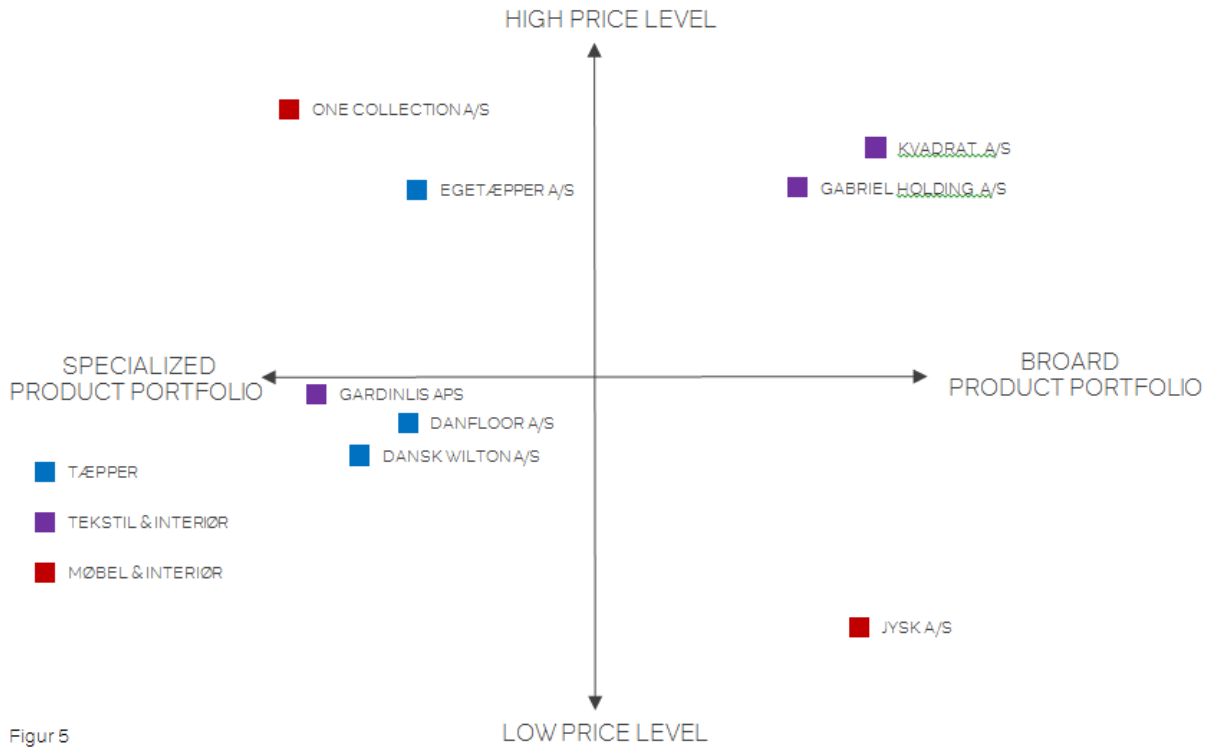

Figur 3

Mode & Tekstil Møbel & Interiør

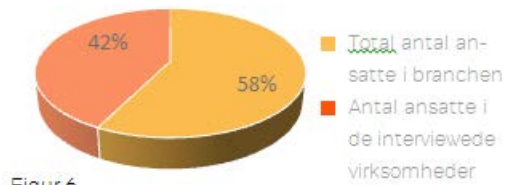

Figur 4

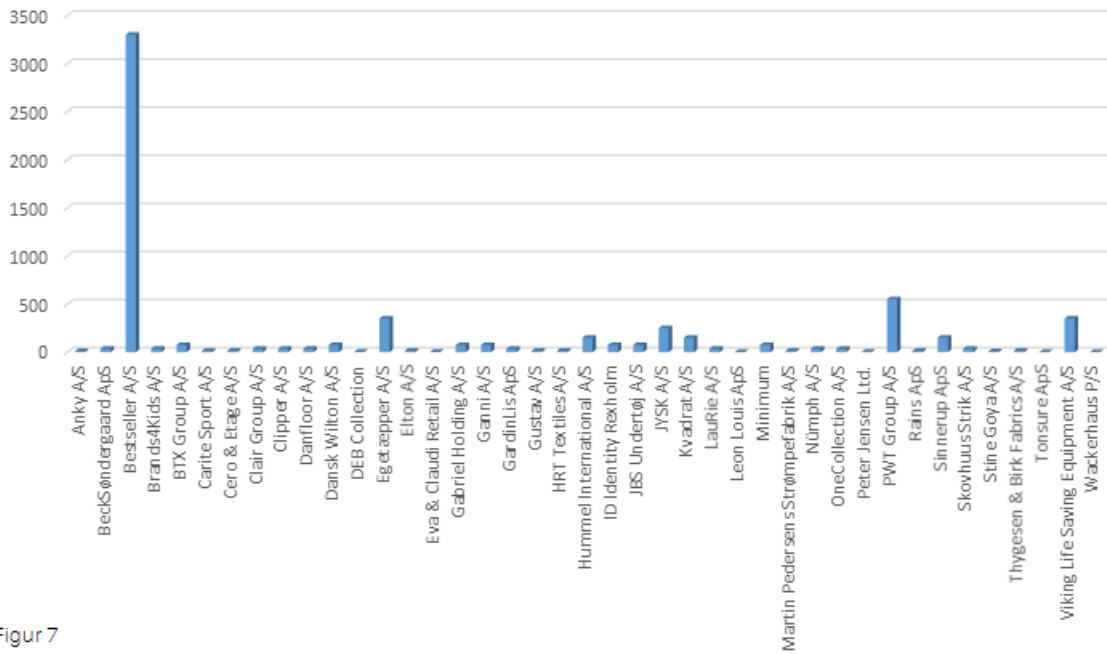
Figur 5

Analysens fokus ift. den samlede branche

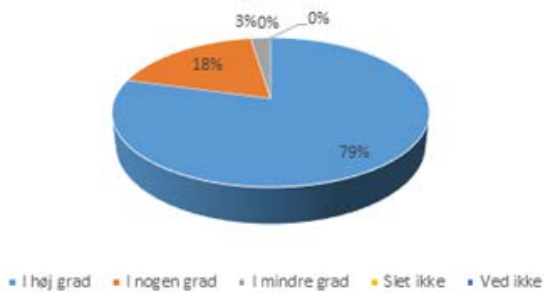
Figur 6

Antal ansatte i de interviewede virksomheder

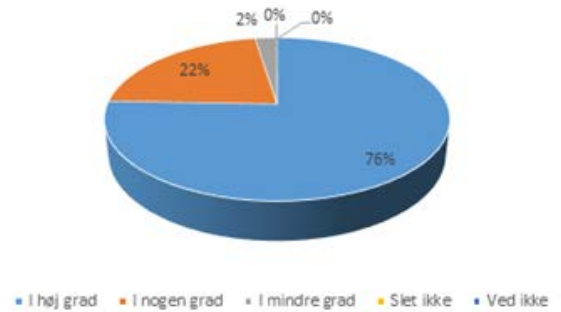
Figur 7

"For at sikre en konkurrencedygtig mode- og livstilsbranche er der brug for højtuddannede medarbejdere, der evner at læse markedstrends, lede komplekse udviklingsprocesser og udnytte moderne produktionsteknologi til at skabe innovative designløsninger"

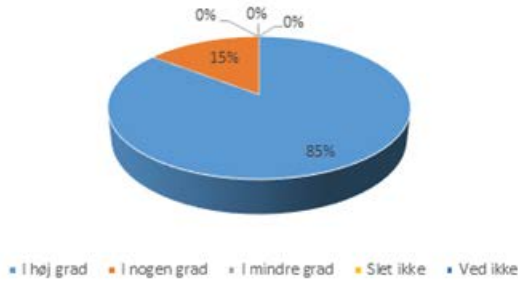
Figur 8

"Traditionelle værdikæder, produktionsformer og distributionsformer samt forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis"

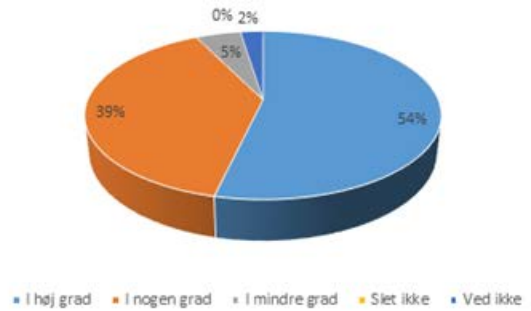
Figur 9

"Fremtidens uddannelsesbehov og tilbud skal i høj grad målrettes mode- og livstilbranchens vilkår og udvikles i tæt samarbejde mellem branchens virksomheder og uddannelsesinstitutionerne for at sikre rette balance og relevans mellem teori og praksis"

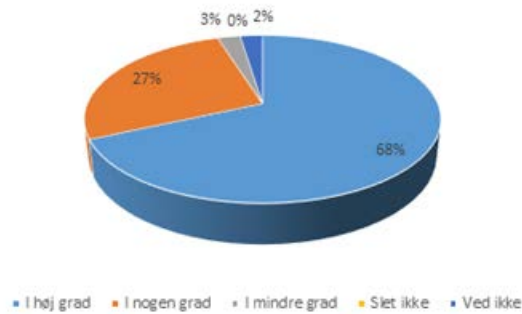
Figur 10

"Fremtidens beskæftigelsesmuligheder for uddannede kandidater fra 'kreativ og teknisk produktudvikling' er gode"

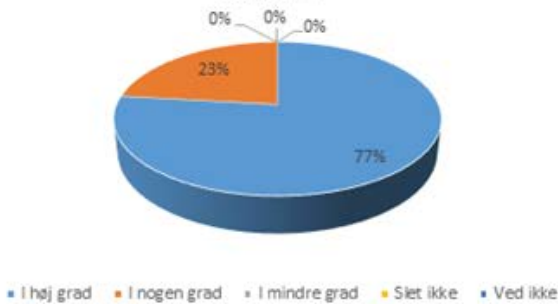
Figur 11

"Den skitserede kompetenceprofil for uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' er relevant"

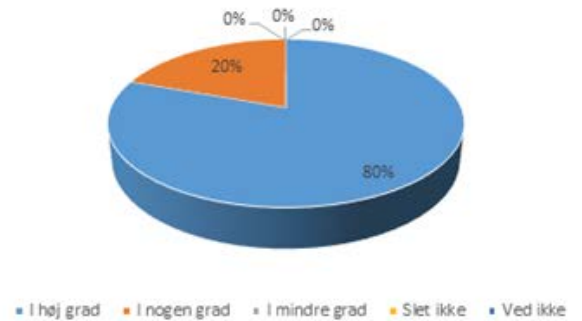
Figur 12

"For at sikre en konkurrencedygtig mode- og livstilbranche er der brug for højtuddannede medarbejdere, der evner at læse markedstrends, lede komplekse udviklingsprocesser og udnytte moderne produktionsteknologi til at skabe innovative designløsninger"

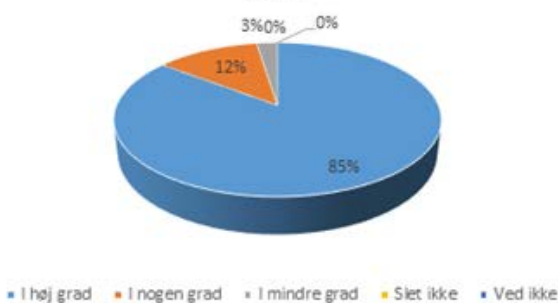
Figur 13

"Traditionelle værdikæder, produktionsformer og distributionsformer samt forretningsmodeller bliver udfordret på et globaliseret marked, hvor forandring er konstant og innovation en præmis"

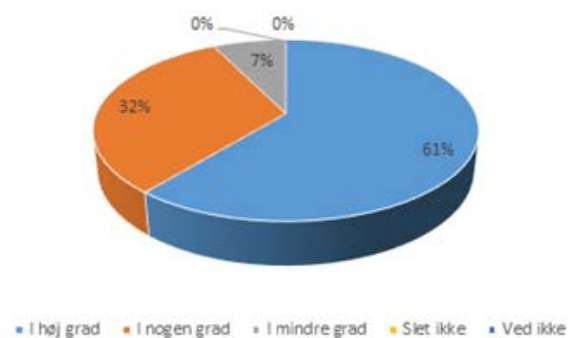
Figur 14

"Fremtidens uddannelsesbehov og tilbud skal i høj grad målrettes mode- og livstilbranchens vilkår og udvikles i tæt samarbejde mellem branchens virksomheder og uddannelsesinstitutionerne for at sikre rette balance og relevans mellem teori og praksis"

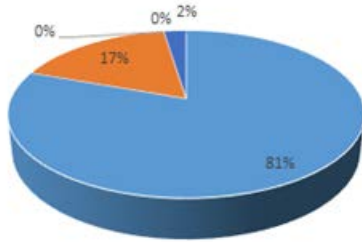
Figur 15

"Fremtidens beskæftigelsesmuligheder for uddannede kandidater fra 'kreativ og teknisk produktudvikling' er gode"

Figur 16

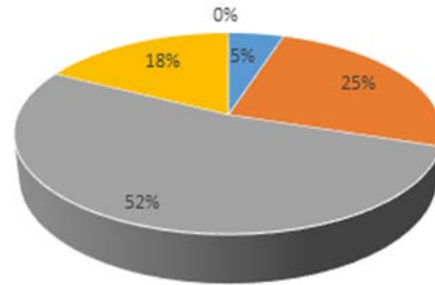
"Den skitserede kompetenceprofil for uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' er relevant"

■ I høj grad ■ I nogen grad ■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke

Figur 17

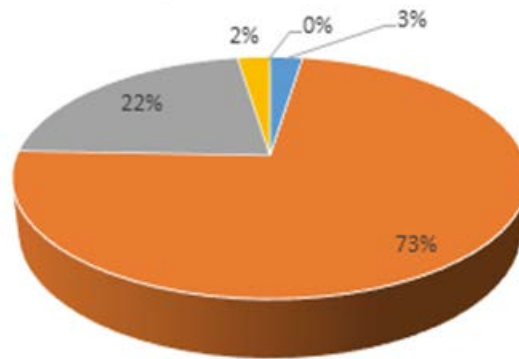
Venligst angiv din vurdering af den danske mode- og livsstils branches behov for kandidater fra uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' (estimer et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema

■ 0-30 ■ 30-60 ■ 60-120 ■ 120-240 ■ andet

Figur 18

Venligst angiv din vurdering af din virksomheds behov for kandidater fra uddannelsen 'kreativ og teknisk produktudvikling' (estimer et antal medarbejdere/år) ved at afkrydse i nedenstående skema

Figur 19

■ 0-1 ■ 1-2 ■ 3-6 ■ 7-14 ■ andet

Linksamling:

Links til afsnittet *Kort redegørelse for behovet for den nye uddannelse på arbejdsmarkedet*

Link 1-3:

<http://www.dmogt.dk/nyheder/2014/10/dansk-mode-og-textil-analyse-2014>

<http://innonetlifestyle.com/wp-content/uploads/2014/02/Udfordringer-og-muligheder-den%20danske-moebel-og-interioerbranche.pdf>

https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/vaekstplan_kreative_erhverv_design.pdf

Link 4:

<http://designsociety.dk/wp-content/uploads/2013/05/Det-Kreative-K%C3%B8benhavn.pdf>

Link 5:

http://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/analyser-og-publikationer/kreative-erhverv_del-1---hovedrapport.pdf

Link 6:

<https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/akkreditering/akkreditering-af-nye-uddannelser-og-udbud/akkrediteringsvurderinger-sommer-2010/Professionsbacheloruddannelser/PBA%20materialetek%20udd%20viau%200110.pdf>

Link 7:

<http://www.businessoffashion.com/community/voices/discussions/how-should-fashion-schools-integrate-business-learning-into-a-creative-education/fashion-students-say-they-need-more-business-training>

Links til afsnittet *Sammenhæng i uddannelsessystemet*

Link 8:

Kandidatuddannelsen i digital design, Aarhus Universitet - <http://kandidat.au.dk/digitaldesign/>

Link 9:

Kandidatuddannelsen i teknologibaseret forretningsudvikling Aarhus Universitet - <http://kandidat.au.dk/technologybasedbusinessdevelopment/>

Link 10:

Kandidatuddannelsen i IT-produktudvikling, Aarhus Universitet - <http://kandidat.au.dk/itproduktudvikling/>

Link 11 og 12:

Kandidatuddannelse i design, specialiseringen i henholdsvis mode, tekstil og industrielt design, Designskolen Kolding - (<https://www.designskolenkolding.dk/>) og Danmarks Designskole - (<https://kadk.dk/designskolen>)

Link 13:

Kandidatuddannelse i design, specialiseringen i designledelse, Designskolen Kolding og Syddansk Universitet, Kolding (<http://www.sdu.dk/uddannelse/kandidat/designledelse>)

Link 14:

Kandidatuddannelse i Produktudvikling og innovation, Syddansk Universitet - http://sdu.dk/Uddannelse/Kandidat/Product_Development_Innovation

Link 15:

Kandidatuddannelsen i Techno-Antropologi, Aalborg Universitet - <http://www.aau.dk/uddannelser/kandidat/techno-anthropology>

Link 16:

Kandidatuddannelsen i Design og Innovation, DTU - <http://www.dtu.dk/Uddannelse/Kandidat/Design-og-Innovation>

Aarhus Universitet
au@au.dk

Afslag på godkendelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Aarhus Universitets ansøgning om godkendelse af ny uddannelse og Aarhus Universitets indsigelse af 21. december 2015 mod udkast til afslag af 10. december 2015 truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af kandidatuddannelsen i Produkt- og designudvikling

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). RUVU vurderede, at Aarhus Universitets indsigelse ikke indeholder oplysninger, der ændrer vurderingsgrundlaget, og fastholder derfor sin oprindelige vurdering af ansøgningen.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

Med venlig hilsen

Jette Søgren

8. marts 2016

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Jørgen Sørensen
Tel. 72319001
Mail jso@uds.dk

Ref.-nr. 15/025932-08

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Svar på Uddannelses- og Forskningsministeriet og RUVU's udkast til afslag i forbindelse med Aarhus Universitets ansøgning om prækvalifikation af kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling (Master's Degree Programme in Product- and Design Development)

Aarhus Universitet takker for muligheden for at svare på Styrelsens vurdering af ansøgningen om prækvalifikation af kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling, og ønsker hermed at gøre indsigelse mod det foreliggende udkast til afslag på prækvalifikation.

Indledningsvis konstaterer vi med tilfredshed, at RUVU finder kompetenceprofilen "interessant" samt at vurderingen er, at uddannelsen "kan indeholde potentialer".

Adgangen til en højt kvalificeret arbejdsstyrke og velfungerende videncenter er afgørende for vækst og udvikling, jf. også Vækstplan for Kreative Erhverv * Design, hvoraf det fremgår, at væksten i de kreative erhverv skal understøttes af gode uddannelser og stærk forskning.

Efterspørgslen blandt aftagerne på denne uddannelse er efter vores opfattelse veldokumenteret (jf. prækvalifikations-materialet). Denne efterspørgsel gælder uddannelse på højt specialiseret teknisk niveau. Det er derfor værd at bemærke, at der er tale om en efterspørgsel på en specifik uddannelse målrettet en stærkt internationaliseret branche med såvel national erhvervspolitisk styrke som betydning for regional udvikling (se boks nedenfor).

Branchens efterspørgsel af kandidater fra uddannelsen åbner for stærke samarbejder og videre udvikling af uddannelsens praktiksider, ligesom den store interesse for samarbejde blandt internationale partnerinstitutioner åbner for stærke mobilitetsvinduer og kvalitet i learning agreements. Det stærke praksiselement i den forskningsbaserede uddannelse og de udtrykte ønsker om udviklingssamarbejde fra en allerede global branche ser vi som yderligere styrker bag det potentiale, RUVU ser i uddannelsesforslaget.

Dekansekretariatet

Aske Dahl Sløk

Rådgiver

Dato: 21. december 2015

Direkte tlf.: 23357523

Mobiltlf.: 23357523

E-mail: ads@au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/4

Sammenholdt med regeringens prioritering af regionale uddannelsesudbud (og -samarbejder) opfatter vi RUVU's indledende positive vurdering som en anledning til at belyse potentialet yderligere.

Potentialet omfatter de videregående kunstneriske uddannelser og bygger på det gode samarbejde med disse institutioner. Det er i den sammenhæng værd at notere sig, at uddannelsesforslaget nok er designrelateret, men at uddannelsen dels hviler på et andet videngrundlag end de videregående kunstneriske uddannelser og dels hviler på en balanceret, helhedsorienteret kompetenceprofil, der ikke findes i dag. Således vil uddannelsen efter vores opfattelse supplere det eksisterende uddannelsesbillede, herunder de videregående kunstneriske uddannelser, idet der er tale om en endnu ikke eksisterende uddannelse med brancheefterspurgte specialiseringer inden for produktudvikling og materialekendskab. Uddannelsens tekniske profil henvender sig til en talentmasse, som det i øjeblikket ikke er muligt at fastholde i Danmark, og der hersker i branchen (DM&T) en generel bekymring for, om der uddannes til den højt kvalificerede arbejdsstyrke af tekniske specialister, som skal fremtidssikre branchens konkurrencekraft.

På Aarhus Universitet har vi således noteret os anbefalingerne fra "Udvalget for fremtidssikring af de videregående kunstneriske uddannelser". Nærværende uddannelsesforslag imødekommer således en lang række af udvalgets anbefalinger, herunder opgradering af de generiske kompetencer (fx produktionsvilkår) og brobygning mellem design som praksis / identitet og det aftagende arbejdsmarked. Fokuseret forskning, praksis i undervisningen og obligatoriske praktikforløb indgår endvidere i anbefalinger.

Endelig skal udvalgets anbefalinger vedr. uddannelsesstruktur og overbygningsmuligheder nævnes i denne sammenhæng. Heraf fremgår det, at "uddannelserne bør tilrettelægges, så bacheloruddannelsen fokuserer på bredden i fagets forskellige områder og rummer en faglig progression, der sikrer opbygning af stærke kompetencer inden for fagets centrale værktøjer og metoder, mens den egentlige specialisering opnås på kandidatuddannelsen, hvor der udvikles kandidatlinjer gerne i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, der retter sig bredere mod arbejdsmarkedet."

Kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling har potentialet til at blive en grundpille i udviklingen af den danske mode- og livsstilsbranche, og uddannelsen vil ligeledes kunne inspirere andre uddannelser og brancher *i og med* de kreative erhverv.

Vi håber hermed at have præciseret uddannelsesforslagets karakter og potentiale. I forbindelse med en genovervejelse af uddannelsesforslaget, vil vi anbefale en direkte involvering af aftagerne fra Mode- og livsstilsbranchen (fx gennem DM&T), således at vurderingen ikke alene hviler på gårsdagens beskæftigelsestal (i forlængelse af fi-

nanskrisen) og institutionspolitiske arbejdsdelinger. Vækstpotentialet på morgendagens arbejdsmarked bør i langt højere grad indgå i vurderingen efter vores opfattelse. Adgang til viden og kreative talenter er helt afgørende for virksomheder, der vil deltage i den globale konkurrence på innovation.

På denne baggrund opfordrer vi til, at RUVU genovervejer sin vurdering af uddannelsesforslaget og ser frem til at høre nærmere.

Venlig hilsen

Aske Dahl Sløk
Rådgiver for prodekan for uddannelse

Relevans og vækstpotentialet

Mode- og livsstilsbranchebranchen er ét af Danmarks vigtigste eksporterhverv - og en branche i vækst og forandring. Ifølge Erhvervsstyrelsen har modebranchen været i en konstant vækst med en aktuel omsætning på ca. 50 mia. kr., hvoraf eksportandelen - ifølge branchens egne tal - udgør ca. 60 %.

Region Midtjylland står for mere end halvdelen af omsætningen i branchen, der således har såvel national erhvervpolitisk styrke som betydning for regional udvikling. Det er da også netop tale et højt prioriteret vækstområde i Region Midtjylland - som en del af de kreative erhverv - hvor en række strategiske initiativer forventes at fastholde og videreudvikle positionen, jf. bl.a. initiativet MORE.CREATIVE. Denne konklusion dækker bl.a. over følgende forhold:

- Stigende beskæftigelse: Beskæftigelsen stiger knap en faktor 2 i de kreative erhverv i forhold til den gennemsnitlige stigning for alle brancher i Region Midtjylland (NyX 2010: 3)^[i]. Ifølge Dansk Mode & Tekstil har branchen haft en konstant vækst i beskæftigelsen i Danmark gennem de sidste 10 år (fra knap 10.000 medarbejdere i 2005/2006 til i dag ca. 14.000 medarbejdere)^[ii].

En analyse fra brancheorganisationen Dansk Mode og Tekstil (2014) viser, at 22 % af organisationens 300 medlemsvirksomheder forventer at ansætte nye medarbejdere det kommende halvår. 5 % forventer afskedigelser - det laveste tal for den forudsigelse siden 2007.^[iii]

- Højere produktivitet: Størstedelen af de kreative brancher oplever en højere produktivitet - målt i værditilvækst per beskæftiget - sammenlignet med den gennemsnitlige produktivitet for det samlede erhvervsliv. Udviklingen har især været gunstig i dele af mode- og livsstilsbranchen, hvor også produktiviteten er højere, end den generelt er i danske virksomheder (Regeringens vækstplan kreative erhverv og design):

Hertil kommer en række erhvervsmæssige pointer i forhold til højere eksportintensitet, brandingværdi mv. Andre analyser har - som nævnt - dokumenteret de kreative erhvervs betydning for innovation som leverandør til det øvrige erhvervsliv i form af produkter, ideer og kompetencer

^[i] NyX: Kortlægning af de kreative erhverv i Region Midtjylland, 2010

^[ii] Kilde: DM&T slides fra konsortiepartnermøde 3. juni 2013

^[iii] Kilde: Jyllandsposten Erhverv: 19, 31-01-2014.

Aarhus Universitet
E-mail: au@au.dk

Udkast til afslag på godkendelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Aarhus Universitets ansøgning om godkendelse af kandidatuddannelsen i produkt- og designudvikling truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af kandidatuddannelse i produkt- og designudvikling

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

Uddannelsesinstitutionen kan gøre indsigelse senest 10 hverdage efter modtagelsen af afgørelsen. Indsigelser indgives skriftligt til pkf@uds.dk

Såfremt ministeriet ikke har modtaget indsigelser inden den fastsatte tidsfrist betragtes afslaget som endeligt.

Med venlig hilsen

Jette Søgren Nielsen
Kontorchef

10. december 2015

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Center for Jura

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Anders Bau Truelsen
Tel. 72318669
Mail bau@uds.dk

Ref.-nr. 15/025932-08

Ansøgning om ny uddannelse

Ansøgningsnr.: A3

Titel (dansk): Kandidat i Produkt- og designudvikling

Titel (engelsk): Master of Arts in Product- and Design Development

Ansøger: Aarhus Universitet (udbudssted Herning, men tilknyttet IKK, Campus Aarhus)

Sprog: Engelsk

Den engelsksprogede kandidatuddannelse i Produkt- og Designudvikling er en toårig overbygning (120 ECTS), som kvalificerer kandidaten til at kunne lede og udføre innovative produktudviklingsopgaver inden for mode- og livstilsbranchen.

Kandidatuddannelsen er kendetegnet ved at bevæge sig i krydsfeltet mellem aktuell forskningsbaseret teoretisk og teknisk undervisning og innovative produktudviklinger gennem formgivningsprocesser, der baseres på laboratorietests og prototyping.

Uddannelsen lægger vægt på at udvikle de tekniske og kreative færdigheder, der gør kandidaten i stand til at analysere samspillet mellem formgivning, bruger, teknologi, branche og kultur. Kandidaten opnår indsigt i en eller flere teknisk-sociologiske kontekster og opnår kompetencer til at udvikle koncepter og gennemføre og lede innovationsprocesser rettet mod mode- og livstilsbranchen.

Konstituerende elementer

- Teori og Metodologi (10 ECTS)
- Problembaseret ide- og konceptudvikling herunder prototyping (20 ECTS)
- Teoretisk og historisk forståelse af design, funktionalitet, formgivning og materialer (10 ECTS)
- Teknologi og materialeforståelse herunder smart tekstil og laboratoriearbejde (20 ECTS)
- Profilssemester (30 ECTS) – ikke konstituerende
- Speciale (30 ECTS)

RUVU's vurdering:

RUVU vurderer, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

RUVU vurderer, at kombinationen af design og teknisk produktfokus med vægt på udvikling af både tekniske og kreative færdigheder er interessant og kan indeholde potentialer.

RUVU finder det imidlertid væsentligt, at der er ringe beskæftigelse på de beslægtede uddannelser, og at hovedparten af designuddannelserne er underlagt dimensionering.

RUVU noterer sig endvidere, at Udvalget for fremtidssikring af de videregående kunstneriske uddannelser bl.a. anbefaler, at kvalitet og relevans i design- og arkitektuddannelserne styrkes, og at de eksisterende udbydere bør foretage en arbejdsdeling.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser